Poštnina plačana v gotovini.

Leto XIII., štev. 70 — Ljubljana, četrtek 24. marca 1932 — Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praha číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25 — Din, za inozemstvo 40 — Din.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Maribor, Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582). Celje, Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu

DR. MARINKOVIĆ O NAJVAŽNEJŠIH SODOBNIH EVROPSKIH PROBLEMIH

Velik govor našega zunanjega ministra v senatu o smernicah zunanje politike naše države — Proračun sprejet soglasno

Beograd, 23. marca. p. Po intenzivnem delu se proračunska razprava v senatu približuje zaključku. Senat je snoči zasedal do 1. ponoči ter je končno sprejel proračun ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje.

Današnja dopoldanska seja senata se je pričela ob 9.40. Na dnevnem redu je bila razprava o proračunu ministrstva za fizično vzgojo naroda. Minister dr. Dragan Kraljević je podal obširnejši ekspoze o smernicah svojega resora ter poudarjal veliki pomen fizične vzgoje naroda. V debati so govorili senatorji Toma Kovačević, Emilo Gavrila in dr. Trinajstić. Po odgovoru ministra dr. Kraljevića na njihove pripombe, je senat ob 10.30 sprejel soglasno tudi proračun ministrstva za fizično vzgojo, nakar je bil odrejen kratek odmor.

Ekspoze dr. Marinkovića

Ob 11. je prešel senat k razpravi o proračunu zunanjega ministrstva. Ker je bilo že prej napovedano, da bo pri tej priliki govoril zunanji minister dr. Voja Marinković, je vladalo za današnjo sejo senata izredno zanimanje. Diplomatska loža je bila popolnoma zasedena, navzočih je bilo tudi veliko število narodnih poslancev. Seje so se udeležili tudi člani vlade s predsednikom g. Živkovićem na čelu. Zunanji minister dr. Marinković je stopil točno ob 11., burno pozdravljen, pred mikrofon in imel nato daljši govor o smernicah zunanje politike naše države. Njegova izvajanja so senatorji ponovno prekinili z burnim odobravanjem.

Minister dr. Marinković je najprej poudaril, da je že minister za trgovino in industrijo dr. Albert Kramer kot njegov zastopnik razložil v Narodni skupščini glavne poteze naše zunanje politike. Razprava o proračunu zunanjega ministrstva v senatu pa nudi njemu priliko, da obrazloži podrobno gotova važna mednarodna vprašanja, ki se rešujejo v sedanjem času in se direktno tičejo tudi naše države. V prvo vrsto spada

vprašanje omejitve oboroževanja

s katerim se bavi velika mednarodna konferenca v Ženevi. Pogodba o Društvu narodov določa, da se morajo njegove članice sporazumeti, kako naj bi omejile svoje oboroževanje, v kolikor to dopušča nacionalna varnost. Ker je to vprašanje zelo zapleteno in se v njem križajo razna politično-tehnična vprašanja, je Društvo narodov delalo več let, da pripravi možnost za tak sporazum. Poslednjih pet let je delala na tem skoro brez prestanka posebna komisija Društva narodov, pripravljalna komisija za omejitev oboroževanja. Komisija v gotovih načelnih vprašanjih ni mogla priti do sporazuma. Njeni sklepi so bili sprejeti z večino glasov in države, ki so bile proti, so si pridržale pravico, da branijo svoje nacionalno stališče na plenarni konferenci sami. Ko je bila tako dosežena načelna podlaga, na katero pa niso pristale vse države, je bil izdelan načrt konvencije za omejitev oboroževanja, pri katerem smo tudi mi sodelovali v pripravljalni komisiji. Spričo takega stanja stvari je bilo absolutno potrebno, da se načelna vprašanja, o katerih ni bilo mogoče priti do popolnega sporazuma v pripravljalni komisiji, obravnavajo diplomatsko, preden se sestane razorožitvena konferenca.

Dne 2. februarja se je pričelo zasedanje splošne razorožitvene konference. Upali smo, da bodo do tega dne vsa vprašanja, o katerih so obstojala nesoglasja, urejena diplomatskim potom. Na žalost pa tega ni bilo mogoče doseči in tako se je konferenca sestala 2. februarja, ne da bi bila rešena glavna načelna vprašanja. Delo razorožitvene konference se razvija zato zelo počasi. V načelni debati, ki je trajala ves februar, so najprej posamezne države obrazložile svoja v ostalem večinoma že znana stališča, ko pa bi morala pričeti razprava o poedinih načelnih vprašanjih, glede katerih obstojajo velika nesoglasja, se je na žalost pojavila potreba sklicanja izrednega zasedanja skupščine Društva narodov zaradi kitajsko-japonskega spora, ki je spravilo vso to zadevo za nekaj časa v zastoj. Konferenca je imela le toliko časa, da je soglasno zavrnila predlog o takojšnji popolni razorožitvi, ker je bil nesprejemljiv. Glavno delo konference pa je ostalo nekončano in konferenca je bila odgodena do 11. aprila.

Zavedamo se velike odgovornosti, ki jo ima v tem pogledu naša država. Naša armada je ne samo garancija za našo varnost, temveč istočasno tudi glavni element miru na Balkanu. (Burno odobravanje vseh prisotnih senatorjev in poslancev.) *Kdor hoče objektivno motriti razmere, temu je takoj jasno, da skrbi Jugoslavija ne samo za svoj mir, temveč tudi za mir vseh ostalih narodov in držav v svojem sosedstvu.* (Burno odobravanje.) *Mi čutimo in se zavedamo te odgovornosti, ki jo imamo tako napram sebi, kakor napram veliki zajednici narodov. Moč, ki jo imamo, stoji v službi Društva narodov in mi nimamo nobenega drugega cilja.* (Živahno odobravanje.)

Renaraciiski problem

Vprašanje, ki je že leto dni na dnevnem redu, je vprašanje reperacij. Smatrali smo že, da je definitivno rešeno, ko je bil sprejet Youngov načrt, ki je bil s konvencijami podpisan v Haagu in je na ta način postal sestavni del mednarodnega sistema pogodb. Ker pa je Nemčija v prvi polovici preteklega leta zašla v finančne in gospodarske težave, je predsednik Zedinjenih držav pokrenil akcijo, da pomore Nemčiji in ji ponudi olajšavo, da se prepreči prehuda kriza. Stavil je predlog, naj se plačevanje vseh mednarodnih dolgov odgodi za leto dni. Naša vlada je tedaj opozorila Ameriko, da evropski dolžniki, ki dolgujejo Zedinjenim državam, lahko krijejo te svoje dolgove napram Ameriki približno z izkupičkom nemških reparacij. Vse države, razen Francije, bi brez rezerve sprejele tako rešitev, ker bi od tega ne utrpele velike škode. Naša država pa, ki ni imela prej sreče, da bi svoje izdatke za obnovo opustošene dežele krila s krediti iz Zedinjenih držav, jih je morala kriti z reparacijami. Zaradi tega je prejemala na račun reparacij tudi okrog 50 milijonov mark več nego so znašali njeni dolgovi napram Ameriki, Britaniji in Franciji. Hoovrov načrt je pomenil torej za naš državni proračun in naše finančne zmožnosti ogromno izgubo. Na to naše opozorilo smo dobili od Amerike odgovor, da segajo naši pomisleki preveč v podrobnosti in da se bo dalo o njih razpravljati šele, ko se bodo glavni nemški upniki v načelu sporazumeli glede Hoovrovega predloga. Ko pa so medtem glavni upniki sprejeli Hoovrov predlog in ga celo nekoliko retuširali, smo prejeli iz Washingtona odgovor, da je smatrala Amerika naše vprašanje kot povsem evropsko zadevo, v katero se ne more vmešavati. Komisija ekspertov, ki je v avgustu preteklega leta zasedala v Londonu, je priznala utemeljenost naših argumentov, toda izrazila se je nekompetentno, da bi v tej zadevi sprejela kakršnokoli rešitev. Vlade, ki so sestavile to komisijo, so zavzele enako stališče kakor komisija sama, češ, da so njeni sklepi rezultat kompromisa in sporazuma med posameznimi državami.

Pod takimi pogoji seveda nismo mogli sprejeti in podpisati londonskega protokola in sporazuma. Vztrajali smo pri svojih pravicah, moratorija nismo sprejeli. V okviru moratorija pa je banka za mednarodna plačila zavzela stališče, da nam ni dolžna plačati vsega, kar nam je vsak mesec pripadalo na račun nemških reparacij. Tudi Nemčija sama je prenehala plačevati.

Pogajati se z nemško vlado nam ni kazalo. Ona se je na enak način obvezala napram vsem svojim upnikom, da bo plačevala svoje dajatve preko banke za mednarodna izplačila. Kljub vsemu temu pa smo in še danes vztrajamo v celoti pri vseh teh svojih pravicah. (Buren aplavz.)

Toda reparacije niso edini, niti glavni vzrok gospodarske in finančne krize. Takoj se je pokazalo, da z enoletnim moratorijem ne bo dosežena nobena večja olajšava in da se ne bodo pokazali nikaki pravi rezultati, ki bi mogli vplivati na izboljšanje svetovnih gospodarskih in finančnih razmer, še posebej pa na razmere v Nemčiji. Razmere so se slabšale dan za dnem. Pokazala se je potreba nove rešitve problema. Sklicana je bila konferenca, ki naj bi se vršila meseca januarja v Lausanni. Ker pa pred konferenco ni bilo mogoče doseči sporazuma niti o najbolj osnovnih vprašanjih, je bila konferenca odgodena na kasnejši čas. Med Veliko Britanijo in Francijo je bil dosežen sporazum, da se bo vršila v mesecu juniju. Izključeno je, da bi ravno mi morali prevzeti naše največje žrtve za rešitev svetovne finančne krize in za olajšanje nemškega gospodarskega položaja.

V Zedinjenih državah je razpoloženje tako, da ni niti govora o brisanju medzavezniških dolgov in bi torej mi ne prišli do nobene kompenzacije za vse ono, na kar bi eventualno pristali. Izgleda, kakor da nas hočejo prisiliti, da bi Nemčiji poklonili dolg, ki nam ga je dolžna. **Naše zadržanje izgleda na zunaj sicer nepomirljivo, v bistvu pa ni tako. Pripravljeni smo prevzeti naše sorazmerni del žrtev, če sprejmejo takšno žrtev tudi ostale države upnice. Toda predvsem je potrebno, da druge države računajo z našim položajem in tudi z našimi dosedanjimi žrtvami**

Mi smo imeli namen, da plačamo dolgove, za katere smo se zadolžili pri Zedinjenih državah, Angliji in Franciji. Mi bi tudi te svoje dolgove plačali, če bi se te države strogo ravnale po vlogi, ki jim je bila dovoljena, to je, če bi one sprejele zase moratorij, naše vprašanje pa pustile na stran. Toda te države so se brez pravice vmešavale v zadeve in so po našem mišljenju intervenirale pri mednarodni banki za izplačila ter so ji dale navodila, kako naj postopa. Po teh navodilih nam Narodna banka noče plačati, kar nam pripada za ves čas, dokler Nemčija zopet ne uvede svojih plačil. Mi pa smo se postavili na stališče, da imamo pravico odreči plačevanje naših dolgov tem upnikom, ki so si prisvojili pravico, sprejeti tudi v našem imenu moratorij, ki za nas ni bil mogoč. (Buren aplavz.)

Jugoslavija in Podunavje

Tretje vprašanje, katero hočem podrobno pojasniti, je vprašanje o tkzv. podunavskem sporazumu. Avstrija in Madžarska sta v zelo težavnih finančnih in gospodarskih razmerah. Izhod iz krize je očividno težak, vendar ne tak, da bi bilo treba že obupati. Velika Britanija je v mesecu decembru pričela v zvezi z ostalimi velikimi silami akcijo, da bi se našla gospodarska pomoč Madžarski in Avstriji. Pri tem je postavila tezo, da so sedanje podunavske države po svojem pretežnem delu pred 15 leti sestavljale eno samo gospodarsko področje. Ker se je to področje po vojni razcepilo, so nastale v prvotno enotnem gospodarskem sistemu motnje, ki so povzročile krizo. Zaradi tega je bilo po mnenju strokovnjakov Velike Britanije potrebno, da se na kak način spet najde enotna rešitev vseh gospodarskih funkcij srednje-evropskih držav. Taka rešitev je po angleškem naziranju tičala v carinski uniji med petimi podunavskimi državami.

Premisa, na kateri je bil zasnovan predlog Velike Britanije, pa ni bila točna. Kriza, ki je nastala na vsem kontinentu in še onstran njegovih mej, ni nastala zaradi tega, ker se je razbilo gospodarsko področje Avstro-Ogrske. (Burno odobravanje). **Avstro-Ogrska nikoli ni igrala velike gospodarske vloge na svetu. Če se je njeno gospodarsko področje razbilo, to ni mogel biti osnovni vzrok za vsesplošno krizo. Predlog Velike Britanije se je izkazal zato kot nesprejemljiv in sprejeti ga niso hotele niti podunavske države. K sreči Velika Britanija na njem ni insistirala.**

Pričetkom marca je nato Francija izdala memorandum, v katerem je francoska vlada zavzela svoje stališče napram vprašanju podunavskega sporazuma. Postavila se je na stališče, da je potreben pred vsem sporazum med podunavskimi državami samimi brez sodelovanja in brez vmešavanja velikih sil. Šele na podlagi tega sporazuma bi bilo nato omogočeno, da se podpre gospodarski razvoj podunavskih držav in da se najdejo krediti in finančna pomoč vsaki posamezni izmed njih.

Gospoda moja! Francoski predlogi pa še niso končnoveljavni, ker med štirimi silami, ki so bile pozvane k sodelovanju, še ni prišlo do sporazuma. Vrh tega so neke velike sile zavzele stališče, da morajo sodelovati pri srednje-evropskem sporazumu.

Francija in mislim tudi Anglija seveda nista mogli pristati na to, temveč vztrajate pri predlogu, da naj se interesirane podunavske države same sporazumejo med seboj. Mislim, da je to stališče tudi popolnoma upravičeno in pravilno.

Panevropska ideja

V zadnjih dveh letih se je eden največjih državnikov v Evropi naš veliki prijatelj pokojni Briand, (klici Slava mu!) trudil z vsemi svojimi močmi in vsemi silami svojin argumentov, da bi ustvaril splošen sporazum med evropskimi državami. Jaz sem pokojnega Brianda v splošnem interesu podpiral, vendar pa mu od prvega trenotka nisem prikrival, da tak sporazum ni mogoč. Dejal sem, da je treba najprej pričeti z malimi regionalnimi sporazumi in potem preiti k širšim, da bi se končno došlo do najširšega. **Trenotni neuspeh panevropske ideje je pokazal, da ostaja samo še ena posebna pot in to je pot regionalnih sporazumov. Izkušnje, ki smo jih imeli lansko leto s takozvanim gospodarskim sporazumom med Nemčijo ii Avstrijo, ki se je kratko imenoval Anschluss, so pokazale, da morejo regionalni sporazumi odgovarjati svojim nalogam samo, ako se iz njih absolutno izključijo politične primesi, kajti drugače ne morejo ničesar doprinesti k ureditvi razmer. Ker se je nekje pač moralo pričeti, je francoska vlada prišla na misel, naj se izvrši to v Srednji Evropi, in sicer med petimi podunavskimi državami, kojih politika ni enaka in bi bile zato politično nevtralne, ako bi se izključilo vmešavanje velikih sil. Ali bo to vprašanje uspelo, pa je težko reči. Pet podunavskih držav ima rešiti težavno in važno nalogo, da najde novo formulo ne samo za nas, temveč tudi za one, ki naj pridejo za nami.**

Napraviti moramo tak sporazum, ki se bo lahko povsem prirodno razširil tudi na ostale države, s katerimi imamo neposredne interese. Upam, da bodo velesile uvidele, da je v njihovem interesu, ako se omogoči ureditev ter olajša naše delo. Mi smo v tem pogledu dali vsa zgotovila onim, ki so največ interesirani in nikdar ne mislimo gotovih naših upravičenih prijateljskih in trgovskih zvez zanemariti ter žrtvovati, da bi poiskali nekaj novega. **Odgovorili smo zato na predlog francoske vlade, da smo ga pripravljeni sprejeti in lojalno poskušati, da se doseže sporazum ter bomo storili vse, kar je mogoče, da pride do sporazuma.**

To je v ostalem v popolnem skladu z vso našo zunanjo politiko, ne le gospodarsko, marveč tudi nacionalno. Mi smo v vsakem pogledu za mednarodno sodelovanje, in nočemo sodelovati pri vsakem poskusu, ki bi doprinesel več reda in več konsolidacije svetu. (Viharno odobravanje in ploskanje.)

Proračun soglasno sprejet

Ko je zunanji minister dr. Marinković zaključil svoj ekspoze, je predsednik doktor **Pavelić** sporočil, da so senatorji, ki so se prijavili k diskusiji o proračunu ministrstva za zunanje zadeve, umaknili svoje govore. Proračun je bil nato soglasno izglasovan. Objavo glasovanja so sprejeli senatorji z navdušenim odobravanjem in z vzkliki dr. Marinkoviću.

Sledil je kratek odmor. Ob 13. uri se je seja senata nadaljevala. Na dnevni red je prišel proračun finančnega ministrstva. Finančni minister dr. **Djordjević** je senatu v jedrnatih besedah pojasnil proračun. Izjavil je, da je pričakovati novih dohodkov. Vlada je pri sestavljanju proračuna odločno branila državne interese. Skrbela bo, da se olajšajo vse težave in da se regulira naš denarni obtok. Z optimizmom da se bodo v bližnji bodočnosti razmere povsem izboljšale, je prosil, naj senat sprejme proračun finančnega ministrstva. Ker se ni nihče oglasil k besedi, je sledilo glasovanje o proračunu, ki je bil soglasno sprejet.

Sledila je razprava o proračunu izrednih kreditov, o proračunu dohodkov in finančnem zakonu, ki so bili isto tako sprejeti.

Popoldanska seja

Popoldne je bilo najprej glasovanje o celotnem državnem proračunu za dobo 1932-33. Za proračun je glasovalo 57 senatorjev, nihče proti. **S tem je senat definitivno sprejel državni proračun izdatkov in dohodkov in finančni zakon.**

Na dnevnem redu so bili nato še zakon o spremembi zakona o neposrednih davkih, zakon o davku na semce ter osebe z 9 in več otroki, ki sta bila sprejeta s 50 glasovi. Istotako tudi zakon o taksah.

Sledila je razprava o likvidaciji žitnega režima. Po govoru ministra Demetrovića, ki je dal daljše pojasnilo o zakonskem načrtu ter naglasil glavne smernice zakona, je bil tudi žitni zakon izglasovan.

Zadnja točka dnevnega reda je bila volitev senatskega odbora za zakonski predlog o muzejih in očuvanju zgodovinskih spomenikov in starin, ki so ga stavili senator dr. Valentin Rožič in tovariši. Izvoljen je bil odbor 10 senatorjev. Predsedujoči je prosil izvoljene senatorje, naj se takoj konstituirajo.

Ob 20.30 je bila seja senata zaključena. Naslednja seja bo sklicana pismeno. Dnevni red prihodnje seje bo določitev dnevnega reda. Predsedstvo je ob zaključku vsem katoliškim senatorjem čestitalo k velikonočnim praznikom.

Venizelos v demisiji

Venizelos bo izročil danes predsedniku Zaimisu demisijo — Velike finančne stiske grške države

Atene, 23. marca. AA. Po ekspozeju, ki sta ga na povratku iz Pariza predložila ministra Mihalakopulos in Maris predsedniku vlade Venizelosu, *je sklep finančnega odbora Društva narodov za Grčijo negativen. Zato Grčija ne bo mogla 1 aprila plačati kuponov v višini 375 000 funtov šterlingov.*

Grška vlada bo počakala še do jutri, da pride uradni odgovor finančnega odbora Društva narodov, nato pa bo Venizelos v četrtek predal predsedniku republike Zaimisu ostavko. Doznava se, da bo Venizelos pri tej priliki priporočal, naj se sestavi široka koncentracijska vlada, v katero bi stopil tudi on.

Če ne bi bilo mogoče sestaviti koncentracijske vlade, se bo poskušala ustvariti vlada široke koalicije, ako pa tudi to ne bi bilo mogoče, potem bo Venizelos priporočil, naj se sestavi vlada osebnosti, ki imajo zaupanje vseh republikanskih strank, posebno pa liberalne stranke.

Venizelos bo prepustil Zaimisu in šefom posameznih strank, naj sami urede vprašanje nove vlade.

Za šefa bodoče koncentracijske vlade bi utegnila priti v poštev Kafandaris in Mihalakopulos, vendar glede na nejasen položaj ni mogoče danes postaviti nikakih prognoz. Zanesljivo je le to, da bo Venizelos izročil predsedniku republike ostavko svoje vlade.

Odmev izjav dr. Beneša v Franciji

Češkoslovaški gospodarstveniki o podunavskem sodelovanju – Priprave mednarodne trgovske zbornice za regijonalne sporazume

Pariz, 23. marca AA. Izjavo češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša o vprašanju sodelovanja med podunavskimi državami komentirajo mnogi listi.

»Oeuvre« ugotavlja, da je Benešev govor pokazal odločno stališče češkoslovaške vlade, ki se ne sklada s francoskim naziranjem in tudi ne z naziranjem Nemčije in Italije o podunavskem problemu. Predlog Nemčije in Italije o ustanovitvi trgovinskega kartela na širokem temelju je obsojen na smrt.

»Echo de Paris« naglaša v svojem članku obzirnost, ki jo je dr. Beneš pokazal nasproti Nemčiji in Italiji, ki zavzemata največje mesto v trgovini petih podunavskih držav.

»Ordre« meni, da se da madžarsko-rumunsko zbližanje prav tako težko doseči, kakor zbližanje med Francijo in Nemčijo. List misli, da bi morala Francija, preden začne razgovore z Avstrijo in Madžarsko, v prvi vrsti okrepiti svoje zveze s posameznimi državami Male antante.

Praga, 23. marca AA. Znani gospodarski strokovnjak g. Klimegki je objavil v »Narodnih Listyh« članek o gospodarskem sporazumu med podunavskimi državami, v katerem tolmači stališče češkoslovaških gospodarskih krogov tako-le:

Mi nismo v načelu proti dogovoru med podunavskimi državami, vendar pa ne brez pridržkov. Predvsem lahko pristanemo na preferenčni sistem samo v tisti meri, kakor bi to storile tudi druge države. Našega izvoza gre danes samo četrtina v dunavski bazen, in še to se bo zmanjšalo, kakor se zdi. Mi zato ne moremo brez pristanka večine naših klientov skleniti preferenčne pogodbe z manjšino svojih klientov.

Drugi glavni pogoj, ki ga postavljamo za pristanek k uresničenju predlaganega gospodarskega dogovora med podunavskimi državami, je ta, da se mora popolnoma razčistiti vprašanje mednarodnih dolgov v Srednji Evropi in problem transferta. Finančni odbor Društva narodov ni našel ugodne rešitve, ko je lansko jesen priporočil državam-dolžnicam, naj za vsako ceno ohranijo aktivnost svoje plačilne bilance in s tem tudi možnost za vračanje svojih dolgov velesilam, na ta način, da omeje svoje uvoze in razvijejo na maksimum svoje izvoze. Iz tega se je rodila popolna paraliza trgovinskih odnošajev in plačil med državami Srednje Evrope.

Preden pojde Češkoslovaška v gospodarsko federacijo podunavskih držav, mora zanesljivo vedeti, da bodo države, ki so danes insolventne, kakor n. pr. Avstrija in Madžarska, v kratkem ozdravele in da bodo mogle poravnati svoje obveze. Češkoslovaška ne more sama financirati svojega izvoza v te države in prevzeti bremena plačevanja njihovih zapadlih dolgov upnikom.

Pariz, 23. marca d. Ob priliki zasedanja sveta mednarodne trgovske zbornice v Parizu dne 11. t. m. je bilo sklenjeno, da se pozovejo nacionalni odbori Nemčije, Avstrije, Anglije, Francije, Madžarske, Italije, Poljske, Rumunije, ČSR, Jugoslavije in kot opazovalci bolgarski člani mednarodne trgovske zbornice na konferenco, ki bo od 16. do 24. aprila letos v Innsbrucku ter se bo bavila s položajem v Srednji Evropi. Mednarodna trgovska zbornica je že priznala potrebo regionalnih združitev kot prvo stopnjo evropske rešitve ter se je sporazumela o načelih, ki naj bi bila podlaga zaključku gospodarskih zvez v Evropi. Tozadevni sklepi so bili izročeni Društvu narodov. Konferenca v Innsbrucku se bo predvsem bavila z vprašanjem, v kateri obliki in s kakšnimi metodami bi se moglo izvesti gospodarsko zbližanje v Srednji Evropi na carinsko-političnem področju. Bavila se bo z vprašanjem, na katere države naj bi se raztegnilo to zbližanje in kako naj bi se uredile razmere z drugimi državami. Glavni predmet posvetovanj bo vprašanje ožjega sodelovanja vzhodnih agrarnih držav. Razen tega se bodo obravnavala tudi finančna vprašanja.

Pariz, 23. marca. s. Ministrski predsednik Tardieu je sprejel poljskega zunanjega ministra Zaleskega, ki sta ga spremljala tukajšnji poljski poslanik in namestnik ministrskega predsednika. Razgovarjala sta se, kakor domnevajo, o francoskem podunavskem načrtu in morebitni pritegnitvi Poljske v srednjeevropski gospodarski blok.

Kralj za brezposelne delavce

Beograd, 23. marca. r. Fond za gradnjo in vzdrževanje delavskih ustanov je s sodelovanjem beograjskih ženskih društev organiziral in pričel zbirati prostovoljne prispevke v korist nezaposlenih delavcev in njihovih rodbin. Nj. Vel. kralj je naklonil fondu v ta namen vsoto 12.000 Din ter je s tem ponovno dokazal svojo plemenitost in stremljenje, da bi v sedanjih težkih časih res pomagal in podprl vsako akcijo, ki gre za tem, da bi se olajšala beda naših delavskih slojev.

Premestitve učiteljev

Beograd, 23. marca. p. Z odlokom ministrstva prosvete so premeščeni naslednji učitelji, odnosno učiteljice: Anton Vrabl iz Grosuplja v Crepaj v dunavsko banovino, Roza Černe iz Rudnika v pisarno sreskega šolskega nadzornika v Ljubljani, Just Martelanc iz Božakovega v Črnomelj, Ludovik Ivnik iz Rožnega dola v Šibenik, Albina Zakrajšek-Malavašič z Vrhnike v Blatno Brezovico, Zdenka Bloudek iz Velikih Lašč v Ribnico in Franc Golež od Sv. Trojice v Slov. goricah v Št. Ilj.

Nove položnice z opomini

Beograd, 23. marca. AA. Poštna hranilnica je dala v promet nov obrazec položnice-opomina (št. 128 S). Te položnice z opomini bodo redne položnice in bodo istočasno imele prostor za opomine dolžnikom. Tako bodo praktično lahko služile trgovskemu svetu, da bodo mogli pošiljati dolžnikom opomin in položnico z opozorilom, da se dolg lahko poravna s položnico po Poštni hranilnici.

Obrazec stane 20 par pri naročilu 1000 kosov. Pri naročilu nad tisoč kosov se računa prvi tisoč po 20 par kos, ostali pa po 17 par. Najmanjše naročilo je 500 kosov.

Knjige o naši zunanji trgovini

Beograd, 23. marca. AA. Carinski oddelek finančnega ministrstva je izdal »Statistiko zunanje trgovine kraljevine Jugoslavije za leto 1931«. Knjiga vsebuje podrobne podatke o gibanju naše zunanje trgovine v preteklem letu. Obsega 670 strani velike oblike s srbsko-francoskim besedilom in se dobi pri vseh večjih carinarnah za 200 Din.

Insolvenca velike madžarske tvrdke

Budimpešta, 23. marca g. Senzacija dneva v gospodarskih krogih je insolvenca tvrdke s svilenimi izdelki Simona Fischerja in druga. Celotna pasiva znašajo nad 4 milijone pengov, aktiva pa so samo skladišče v vrednosti miliona pengov. Razen tega ima tvrdka 900.000 pengov terjatev pri strankah.

Naše uradništvo

Ponovno smo že opozorili, da nalaga novi državni proračun izredno težka bremena zlasti državnim uslužbencem, aktivnim in upokojenim. Proračun je l. v obliki, v kakršni je pasiral poslansko zbornico, sinoči sprejet tudi v senatu in nato v par dneh objavljen, v veljavo pa bo stopil 1. aprila, ko pričenja za našo državo novo proračunsko leto. Dalekosežne redukcije proračunskih postavk, ki so bile izsiljene po splošnem obubožanju prebivalstva, so globoko zarezale tudi v osebne izdatke države in prišle do izraza v občutnem znižanju draginjskih doklad za vse državne nameščence, deloma pa celo v odpustu večjega števila doslej v državni službi zaposlenih oseb, zlasti železničarjev.

Žalostna je usoda državnih delavcev in nameščencev, ki izgubljajo zaslužek in kruh ravno sedaj, v dobi najhujše gospodarske krize. Povečali bodo armado brezposelnih iz zasebnega gospodarstva in le malo bo tako srečnih, da si bodo mogli najti drugo zaposlitev. Skrb za nezaposlene, ki je pri nas šele v prvih početkih organiziranja, se bo samoumevno morala raztegniti tudi na reducirane državne nameščence, ki so v marsikaterem pogledu morda še na slabšem kakor odpuščeno industrijsko delavstvo. Vrh tega mora biti odločna zahteva javnosti in sveta dolžnost vseh merodajnih činiteljev, da bodo te žrtve krize samo tako dolgo, dokler je to res neizbežno. Čim se bo položaj izboljšal ali bo državna uprava rabila novih moči, morajo imeti prvenstveno pravico za nameščenje oni, ki so bili sedaj reducirani.

Hude žrtve pa zahteva pod pritiskom gospodarske krize sestavljeni državni proračun tudi od uradništva in onih drugih državnih nameščencev, ki jih ni zadel redukcijski nož in so še ostali v službi. Že dosedaj so morali biti pravi življenjski umetniki, ako so hoteli živeti pošteno in vsaj skromno preživljati svojo rodbino. Odslej bodo skrbi za vsakdanje življenje še večje in skrita beda se bo naselila v marsikatero uradniško stanovanje. Res so se v zadnjem letu pocenile nekatere življenjske potrebščine, večina pa jih je ostala na stari višini, v prvi vrsti stanovanja, ki zahtevajo nesorazmerno velik del uradniških prejemkov.

Državi in javnosti pa ne more in ne sme biti vse eno, kako in v kakih razmerah živi uradništvo. Dobro uradništvo, pošteno in strokovno sposobno, je hrbtenica vsake državne uprave, je glavni pogoj za koristno državno administracijo in s tem za uspešen napredek splošnosti. Skrb za uradništvo je zato skrb za državo, za celoto.

Posebno važna in odlična pa je vloga uradništva v naši ožji domovini. Uradništvo je bilo med Slovenci glavni nosilec kulturnega in nacionalnega življenja, ki še danes sloni v pretežni meri na njem in občutno trpi pod vsako krizo, ki zadene uradniške sloje, aktivne ali upokojene. Bilo je in je še učitelj in svetovalec, pravi prijatelj prebivalstva in tudi naše priprosto ljudstvo zato v uradništvu ne vidi nekaj tujega, nasprotnega, temveč del sebe samega. Ako izvzamemo redke izjeme, je razmerje med uradniki in prebivalci povsod prisrčno, prijateljsko. Naše ljudstvo zato tudi dobro razume, da mora biti pošteno uradništvo pošteno plačano, in mu ne zavida njegovega socialnega položaja, čeprav se od zunaj vidi često mnogo lepši in boljši, kakor je v resnici. Bele vrane so zato ljudje, ki so v načelu zagovarjali znižanje uradniških prejemkov, in še ti sodijo tako le iz nepoznavanja razmer ali pa iz zagrenjenosti nad svojo nesrečo.

Ekspozeji ministrov ter govori poslancev in senatorjev v poslanski zbornici in senatu so pokazali, da se tudi vlada in člani Narodnega predstavništva v polni meri zavedajo življenjskega pomena uradništva za državno in narodno celoto. Iz vseh izjav se je videlo, da je vlada, ko je sestavljala reducirani proračun, ter poslanci in senatorji, ko so o njem razpravljali, le s težkim srcem pristali na znižanje uradniških prejemkov. Toda položaj je zahteval takojšnje in izdatno skrčenje državnih izdatkov, kar pa je bilo nemogoče doseči brez reduciranja osebnih izdatkov, ki tvorijo zelo velik del vsega proračuna. Nihče izmed govornikov v proračunski razpravi ni mogel pokazati, kako naj bi se kril primanjkljaj, ki bi nastal, ako bi se ne znižali tudi osebni izdatki, nihče pa si tudi ni upal trditi, da bi bilo v današnjih razmerah bolje prišteditи enako vsoto z odpustom odgovarjajočega števila državnih nameščencev.

Tako je ostalo pri znižanju uradniških prejemkov. Vsa razsodna javnost pa se strinja z govorniki, ki so v parlamentu in senatu odločno poudarjali provizorični značaj te boleče operacije. Naloga odgovornih voditeljev državne politike in odgovornih predstavnikov naroda je, da s primernimi ukrepi olajšajo za časa krize bremena uradništva, trajno pa izboljšajo njegov položaj kakor hitro bo dana prva možnost.

Volitve v Saarskem ozemlju

Isti dan, ko so se vršile volitve predsednika nemške republike, so se vršile tudi volitve v deželni zbor Saarskega ozemlja. Volitve same po sebi niso važne, zakaj saarski deželni zbor je samo posvetovalni organ, dočim izvršuje oblast posebna vladna komisija, ki jo je ustanovilo Društvo narodov. Kljub temu pa so saarske volitve prav interesantne iz več ozirov.

Pred vsem je bilo zanimivo doznati, kakšno je politično razpoloženje volilcev v tej deželi, ki je po narodnosti prebivalstva povsem nemška, ki pa ima drugo upravo in se je zaradi carinske skupnosti s Francijo izognila marsikateremu pretresljaju gospodarske krize, ki tare zlasti Nemčijo. Za zaupanje volilcev se je potegovala obilica strank, organiziranih v glavnem po istih načelih kakor v Nemčiji, saj je nastopila tudi hitlerjevska narodno - socijalistična stranka. Tudi volilni red, ki ni bistveno drugačen, omogoča primerjanje z volitvami v Nemčiji.

Volilni rezultat je pokazal, da se razpoloženje volilcev spreminja precej podobno kakor na Nemškem, dasi vendarle nekoliko manj ekstremistično. Katoliški centrum, ki je imel od 30 poslanskih mest, kolikor jih šteje saarski deželni zbor, doslej 14 v svoji posesti, jih je ohranil prav toliko, je pa pridobil po številu oddanih glasov. Komunisti, ki so imeli doslej samo tri poslance so jih pridobili na novo pet, tako da razpolagajo sedaj z osmimi mandati. Zato pa so socialisti nazadovali od dosedanjih petih mandatov na tri. Hitlerjevski narodni socijalisti, ki so sedaj prvikrat nastopili, so si osvojili dve poslanski mesti, zato pa je nemška nacijonalna stranka izgubila svoj edini mandat. Na dve ostali stranki odpadejo še trije mandati.

Sedaj izvoljeni deželni zbor ohrani svojo funkcijo za tri leta, tedaj do l. 1935, ko je po mirovni pogodbi določen za saarsko ozemlje plebiscit, ki bo imel odločiti, ali naj dežela ostane v sedanjem mednarodnopravnem položaju tudi še nadalje, ali naj se združi s Francijo, ali pa naj se priključi zopet Nemčiji. Imel bo tedaj priliko soodločati vsaj v posvetovalnem smislu o marsičem, kar bo v zvezi z izvedbo plebiscita. Zato ni brez pomena rezultat, ki so ga prinesle volitve, zlasti pa dejstvo, da so v njem poleg centruma kot najmočnejše stranke zelo močni komunisti in da si je vanj pridobila dostop tudi hitlerievska stranka, ki bo nedvomno napela vse sile, da si pridobi odločujočo besedo pri plebiscitnem aktu v l. 1935., bodisi v tej ali oni obliki.

Zdravstveno stanje Poincareja neizpremenjeno

Champigny, 23. marca. AA. V nasprotju z vznemirjujočimi vestmi, ki krožijo v inozemstvu, je zdravstveno stanje bivšega predsednika francoske republike Poincareja neizpremenjeno. (Včerajšnja dunajska N. Fr. Presse je namreč objavila, da je Poincare že umrl. — O. ur.)

Vrhovni zdravniški disciplinarni svet

Beograd, 23. marca. AA. Minister za socijalno politiko in narodno zdravje je predpisal uredbo o vrhovnem zdravniškem disciplinarnem svetu, ki se ustanovi pri ministrstvu za socijalno politiko in narodno zdravje, tvorilo pa ga bo pet članov in pet namestnikov. Posle tajnika in vsa druga upravna dela vrhovnega disciplinarnega sveta bo vršil uradnik-pravnik ministrstva za socijalno politiko in narodno zdravje, ki ga bo postavil načelnik sanitetnega oddelka ministrstva. Vrhovni tožilec pri vrhovnem zdravniškem disciplinarnem svetu, odnosno njegov namestnik, bo imel vse pravice tožilca zbornice po zakonu o zdravnikih.

Vrhovni zdravniški disciplinarni svet bo reševal pritožbe proti razsodbam disciplinarnih svetov, proti rešitvam disciplinarnih svetov glede ustavitve prakse, in o rešitvah disciplinarnih svetov glede obnove procesa.

Razen pritožb bo razpravljal o sporih glede pristojnosti med zdravniškimi disciplinarnimi sveti več zbornic in podobno, na podlagi poročila referenta, vendar po svojem svobodnem prepričanju. Sklepal bo z večino glasov.

Članom vrhovnega zdravniškega disciplinarnega sveta, ki morajo potovati na seje, pripada odškodnina kakor za državne uradnike druge skupine. Vsem članom in vrhovnemu tožilcu pripadajo dnevnice za dni, ko se vrše seje. Te izdatke kakor tudi druge izdatke sveta nosi zveza zdravniških zbornic, pozneje pa pridejo vsi izdatki definitivno v breme vseh zdravniških zbornic.

Uredba stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se razglasi v »Službenih Novinah«.

13. obletnica ustanovitve prve fašistične organizacije

Rim, 23. marca ž. Danes so praznovali fašisti po vsej Italiji in poseboj v Rimu 13. obletnico ustanovitve fašističnih organizacij. Prva fašistična organizacija, ki si je postavila za geslo borbo proti tedanjemu režimu, je bila ustanovljena 23. marca 1919 v Milanu.

Mussolini je izdal za današnjo obletnico proglas na fašiste, v katerem pravi, da je po zaslugi fašizma kljub ekonomski krizi in pomanjkanju v Italiji vse mirno in docela disciplinirano, kar priča, da je ideja, ki jo je fašizem proglasil pred 13. leti, globoko vkoreninjena v državi. Mussolini je obljubil, da bo vedno bolj dvigal moralno in fizično silo naroda.

Danes popoldne ob 16. uri se je v palači Littorio sestal nacionalni svet fašistične stranke. Zborovanja so se udeležili člani centralnega fašističnega direktorija s tajnikom Staracejem na čelu, tajniki fašistične stranke v posameznih pokrajinah in ostali fašistični veljaki. Mussolini je imel na tem zborovanju pomemben govor.

Vsem onim, ki so se udeležili ustanovitve prve fašistične organizacije pred 13 leti so bile danes razdeljene posebne izkaznice. V vseh pokrajinskih centrih so se vršila zborovanja, na katerih so izročili pred dobrim letom dni ustanovljenim mladinskim fašističnim borbenim organizacijam nove prapore.

Beneš o Podunavju

d. — **Praga, 22. marca**

Danes je minister dr. Beneš podal zunanjepolitičnemu odboru češkoslovaškega parlamenta izčrpno poročilo o zunanji politiki in se je pri tem osobito obširno bavil z vprašanjem Podunavja, z dosedanjim razvojem tega problema ter s stališčem Nemčije in Italije do Tardieujevega predloga. Iz njegovega govora se je dala čutiti izvestna rezerviranost, ki pa ne velja toliko francoskemu načrtu, kolikor fazi razvoja, ko so se polastile rešitve vprašanja velesile ter ga zavlekle v vrtinec boja za politični prestiž. Ta umestna in razumljiva rezerviranost celo učinkovito podpira Tardieujevo zahtevo, da naj bo problem izključno stvar prizadetih manjših držav, ki naj po svojem preudarku urede svoje vzajemne gospodarske odnose in določijo obseg bodoče zveze.

Petero držav, ki so določene, da se iz njih stvori predvidena nepolitična enota, se da po značaju svoje zunanje politike deliti v dve skupini. Avstrija in Madžarska tvorita prvo, Češkoslovaška, Jugoslavija in Rumunija pa drugo skupino. Avstrija in Madžarska bolehata vsaka na svoji posebni politični bolezni, na pokretu za anšlus in na zahtevi po reviziji mirovnih pogodb. Njuna nedavna preteklost jima ne da, da bi se sprijaznili z dejanskim stanjem, ustvarjenim s svetovno vojno, ki je osvobodila manjše narode izpod oblasti Dunaja in Budimpešte. Tema dvema državama pa stoje nasproti ostale tri, ki streme za tem, da bi obdržale svojo samostojnost, jo gradile dalje v vseh pravcih, stoječ pri tem na čvrstem temelju mednarodnih pogodb. Pri njih zato ni niti najmanjše težnje, ki bi bila slična avstrijskemu pokretu anšlusa, ni pa tudi nikakršne volje po izpremembi dejanskega političnega stanja v Podunavju.

Slednje tri vodi pri vsem njihovem dejanju in nehanju zdrava ambicija, da si zagotove popolno samostojnost tudi napram velikim državam, da o svojih zadevah odločajo same in da uravnajo svojo politiko tako, da ne bodo vedno predmet in torišče boja velesil. Minister Beneš je to željo izrekel zelo decidirano ter ji dal tudi zelo realno obliko, ko je zahteval, da naj se velesile nauče smatrati nasledstvene države kakor smatrajo n. pr. Belgijo in Nizozemsko ali skandinavske dežele. Dr. Beneš je pri tem govoril predvsem o Nemčiji, ki se še ni otresla predvojnega viljemovskega nazora o poslanstvu nemškega naroda, ki je v svojem bistvu gol imperializem in ki zahteva zase »prostor na soncu« na škodo manjših, zlasti slovanskih narodov.

Temu svojemu staremu pravcu je nemška politika takoj dala izraza s tem, da je naglasila svoje posebne narodne interese v Podunavju in obenem stavila Avstriji, Madžarski in Rumuniji konkretne carinskopolitične predloge, ki naj francosko iniciativo obrezuspešijo že takoj v začetku. Tardieujev načrt naglaša, da morajo velesile v dosego podunavske zveze doprinesti tudi nekaj žrtev, kajti brez teh se ne da vzpostaviti znosno gospodarsko stanje v nasledstvenih državah. Nemčija pa se je prva zbala za svojo gospodarsko korist in politično veljavo. Poudarila je, da bi ji nova zveza odtujila Avstrijo, dasi so temelji zveze izrazito nepolitični in je Avstrija danes v narodnopolitičnem pogledu tako močno nemška, da gotovo ni povoda za slično bojazen. V vsem postopanju Nemčije se očituje stari nauk o predvojni Srednji Evropi, ki so jo Nemci smatrali za izključno domeno svoje ekspanzivne politike. Prilike pa so se tako temeljito izpremenile, da ni mogoče sanjati o povratku stanja pred l. 1918. in je celo močno dvomljivo, da-li si Avstrija in Madžarska res tako zelo želita berlinskega varuštva.

Podobna slutnja preveva tudi Italijo, ki se ji Rumunija in Madžarska ne zdita dovoljna protiutež proti slovanskemu delu zveze. Dr. Beneš zavrača tako nemško kakor italijansko bojazen z ugotovitvijo, da gre prizadetim državam za nevtralizacijo Podunavja v političnem oziru in da mora biti to dejstvo Nemčiji in Italiji dovoljno jamstvo, da zveza ni naperjena proti njima, niti se bo kdaj dala usmeriti v ta pravec. Prvi pogoj za to je seveda zahteva, da se tudi velesile ne bodo vmešavale v zadeve podunavske zveze, kakor to poudarja tudi francoski načrt.

V končnih izvajanjih, ko se je dr. Beneš dotaknil stališča Češkoslovaške napram podunavskemu načrtu, pa se je glasil ekspoze vkljub raznim klavzulam zelo skeptično. Poleg osnovne razlike med obema skupinama (Češkoslovaška, Rumunija, Jugoslavija in Avstrija, Madžarska) prihajajo v poštev za Češkoslovaško še razni drugi razlogi čisto finančno političnega značaja. Dr. Beneš dvomi, ali bi Avstrija in Madžarska pri svoji znani finančni nemoči bili v korist novi tvorbi. Omenja, da Avstrija in Madžarska nista zmožni plačevati mednarodnih obveznosti in to stanje se ne da popraviti brez finančne obnove, ki bi se morala izvršiti z mednarodno pomočjo. Še pomembnejši pa so pomisleki za čsl. narodno gospodarstvo. Po mnenju gospodarstvenikov je podunavska zveza opasnost za valuto, za industrijo in za kmetijstvo, kar vse spravlja v strah javnost, ki se zato za podunavsko zvezo ne navdušuje preveč.

Do uresničenja teze pa je nedvomno še daleč. Treba bo še dolgotrajnih pogajanj, dokler se velesile sporazumejo za francoski načrt. Nato bi prišlo do konference peterih podunavskih držav, ki bi svobodno in brez vseh ozirov same določile cilj in značaj zveze. Kadar bo to izvršeno, pa bi se morala še izvesti sanacija Avstrije in Madžarske. Podunavje je tedaj še zelo problematična zadeva in dosedanji razvoj problema ne daje baš veliko nade na skorajšnje uresničenje Tardieujeve zamisli, ki pa je kljub temu silno dragocena in za bodočnost velepomembna pobuda.

Stališče Češkoslovaške o problemu podunavske zveze je minister Beneš reasumiral z naslednjimi zaključnimi besedami: »Češkoslovaška ima svoj program za primer, da pride do srednjeevropske gospodarske zveze, ki se ji bo lojalno pridružila ter bo rada sodelovala v nje prospeh. Pripravljena pa je tudi na to, da se velesile ali podunavske države ne bodo sporazumele. V zadnjem primeru bo nadaljevala svoje dosedanje delo. Ničesar ne bo dobila, ničesar izgubila.«

Na vsako velikonočno voščilo kolek protituberkulozne lige!

Drago Gorup & Co.

konfekcija

Pomladanski plašči in obleke v veliki izberi zelo poceni, solidno in okusno.

Miklošičeva cesta štev. 16, I. nadstr.

Finančna akcija Društva narodov

Poročilo finančnega odbora DN o položaju v srednjih in vzhodnih evropskih državah

Pariz, 23. marca, s. Po 23 dnevnem posvetovanju je finančni odbor Društva narodov zaključil svoje delo. Poročilo bo predloženo svetu Društva narodov, ki se bo sestal sredi aprila. Poročilo vsebuje v uvodu ugotovitev, da je treba ohraniti načelo prioritete za državna posojila, ki so bila dovoljena pod vodstvom Društva narodov in na priporočilo finančnega odbora. Za Avstrijo je po mnenju finančnega odbora nujno potrebna kreditna pomoč, da se tako omogoči plačilo obresti za inozemske dolgove. Enako je mnenje finančnega odbora o Grčiji. Za Bolgarijo je potrebno znižanje inozemskih obresti za 50 odst., ker sicer ne bo mogoče odpraviti sedanjih transfernih težav. Za Madžarsko se priporoča ohranitev moratorija do izboljšanja gospodarskega položaja, dokler ne pride med upniki Madžarske do sporazuma. Finančni odbor se bo ponovno sestal sredi aprila, da bo proučil praktično možnost gospodarskega sodelovanja med podunavskimi državami ter podal glede tega finančno strokovno mnenje.

Razpust klajpedskega deželnega zbora

Klajpeda, 23. marca, d. Novi deželnozborski predsednik Simaitis je prečital včeraj v deželnem zboru vladno izjavo, ki poudarja med drugim, da bo potrebno odstraniti iz službe na klajpedskem podroju vse uradnike, ki niso litovski državljani. Med debato o vladni izjavi so večinske stranke predlagale, naj se sedanjemu direktoriju izreče nezaupnica. Ker so se tudi zastopniki socialnih demokratov in delavske stranke izrekli proti direktoriju Simaitisa, je bila nezaupnica večinskih strank sprejeta z 22 glasovi proti 5. Takoj po glasovanju je predsednik Simaitis prečital guvernerjev ukaz, s katerim se klajpedski deželni zbor razpušča.

Berlin, 23. marca. g. Državna vlada je izvedla v Kovnu, Londonu, Parizu in Rimu demaršo, ki je naperjena proti razpustu klajpedskega deželnega zbora. Tudi signatarne države so, kakor se zatrjuje z vladne strani, poslale Litvi novo kolektivno noto, v kateri poudarjajo protizakonitost postopanja sedanjega klajpedskega direktorija. Po klajpedskem statutu mora dobiti direktorij zaupnico deželnega zbora, če hoče ostati na krmilu. Nove volitve v klajpedski deželni zbor bodo dne 4. maja. Nemčija zahteva od signatarnih držav tudi ukrepe za zaščito popolne volilne svobode.

Veliko obrtniško zborovanje v Ljutomeru

V soboto 19. t. m. se je pod geslom »Obrtni dan« vršilo v Ljutomeru veliko obrtniško zborovanje, ki so ga sklicale obrtne strokovne zadruge in Obrtno trgovsko društvo v Ljutomeru. Iz Ljutomera in bližnje okolice se je zborovanja udeležilo okrog 300 obrtnikov, kar dokazuje veliko stanovsko zavednost ljutomerskega obrtništva. Po uvodnih pozdravih in toplih besedah slikarskega mojstra g. Horvata, ki je predsedoval zboru, je tajnik Zveze obrtnih društev dravske banovine v Celju g. Drago Žabkar podal obširen in stvaren referat o novem obrtnem zakonu. Opozoril je zborovalce na vse bistvene predpise novega zakona, posebno pa še na one točke, ki predpisujejo prijavljenje obrtnih listov in spremembo napisov nad vhodom v obratovališče. Dasi je trajal njegov referat nad poldrugo uro, je bil tako razumljivo podan, da so mu zborovalci ves čas predavanja pazljivo sledili.

Kot drugi govornik je referiral g. Jakob Zadravec iz Središča o socialni zakonodaji, o davčni zakonodaji in slednjič o žitnem režimu. Tudi izvajanja g. Zadravca so bila sprejeta s polnim odobravanjem. Končno je povzel besedo ponovno g. Žabkar, ki je navzočim obrazložil načrt novega zakona o razdolžitvi kmetov.

Na predlog g. Horvata je zbor sklenil, da se pošljejo vdanostna izjava Nj. Veličanstvu kralju, pozdravne izjave pa g. ministru za trgovino in industrijo dr. Kramerju, pomočniku ministra za trgovino in industrijo g. Mohoriču, banu dravske banovine g. dr. Marušiču in predsedstvu Zbornice za TOI v Ljubljani.

Sprejete so bile naslednje resolucije: Ministrstvo za trgovino in industrijo se naproša, da ugotovi potom ankete obrtniških zastopnikov in strokovnjakov vse one trdote v obrtnem zakonu ki so na kvar obrtništvu in jih predloži Narodnemu predstavništvu v svrho noveliranja obrtnega zakona. Finančno ministrstvo pa se naproša, da izposluje zmanjšanje osnovnega davka za pridobnino za dva odstotka in ukinjenje dopolnilnega davka za vse male obrtnike. Bodoči zakon o socialnem zavarovanju delavcev naj se izvede ob sodelovanju obrtniških zastopnikov. Nadalje je zbor sklenil naprositi gospoda narodnega poslanca Zemljiča, ki ga je v ljutomerskemu srezu volilo izmed 2000 obrtniških volilcev najmanj 1800, da se v parlamentu zavzame za obrtniške koristi.

Zločin groboskrunstva

V vasi Gložani je umrl pred nekaj dnevi kmetici Miloševičevi edini sin Mladen. Nesrečna mati, ki je zelo ljubila svojega sina je žrtvovala vse, da ga pokoplje po starem običaju, kakor pokopavajo bogate mladeniče. Ti stari običaji pa predpisujejo, da se da mrliču na zadnjo pot najboljše oblačilo, nekaj denarja in še kaki drugi dragi spominki. Svojega mrtvega sina je mati oblekla v popolnoma novo obleko, dala je v rakev nekaj denarja nov plašč in lepo novo preprogo, pri pogrebu pa so številni sosedje po starem običaju zbrali precej denarja ter ga dali v rakev, preden so jo zaprli. Po srbskih vaseh zapirajo namreč rakve šele, preden jih zasujejo.

O lepem pogrebu je govorila vsa okolica in so o tem izvedeli tudi neznani zločinci. Nekaj dni po pogrebu je našla mati grob razkopan in ko je to prijavila v občinskem uradu, se je takoj ugotovil gnusen zločin. Neznani pohlepneži so grob odkopali, odtrgali od rakve pokrov ter pobrali ves denar, mrliča pa celo napol slekli. Zaradi tega redkega zločina vlada v vasi silno ogorčenje in vsi si prizadevajo ter podpirajo orožnike, da bi čim prej izsledili skrunilce groba.

Nova organizacija bolgarskih zemljoradnikov

Sofija, 23. marca. AA. Zemljoradniki, nezadovoljni z delom sedanje vlade, so imeli v Sofiji konferenco, na kateri so sklenili odločno borbo proti sedanjemu vodstvu zemljoradniške zveze in zahtevajo, da naj se stranka vrne k politiki pokojnega Aleksandra Stambolijskega in njegovih tovarišev. Na konferenci je bil izvoljen začasni glavni odbor z začasnim izvršilnim odborom, ki naj izvede to preorijentacijo. Nova organizacija se bo imenovala »Bolgarska zemljedelska narodna zveza Aleksandra Stambolijskega«. Na čelu nove politične grupacije je ugledni zemljoradnik Georgije Markov, ki je bil svojčas poslanec.

21 milijonov brezposelnih

Ženeva, 23. marca g. Po statistiki mednarodnega urada za delo znaša število brezposelnih na svetu 21 milijonov, od katerih jih ima Amerika 9.3 milijona. Vsak peti delavec je v Ameriki brez posla. Najbolj prizadeta je vsekakor Nemčija, ki ima nad 6 milijonov brezposelnih.

Političen atentat v Lvovu

Varšava, 23. marca. d. V Lvovu je bil včeraj dopoldne ustreljen na cesti policijski komisar Czechowski, ko je šel od doma. Ker gre za uradnika, ki je vodil policijske ukrepe proti ukrajinskim bojnim organizacijam, domnevajo policijske oblasti, da so atentat izvršili ukrajinski zarotniki. O atentatorjih ni doslej nobenega sledu. Kljub temu je bilo aretiranih več ukrajinskih politikov, med njimi bivši poslanec in tajnik ukrajinske narodne stranke »Undo« dr. Makaruško.

Žrtve ciklona v Severni Ameriki

Newyork, 23. marca. d. Število smrtnih žrtev, ki jih je zahteval silni orkan v južnih državah pretekli ponedeljek, je narastlo že na 240. Zračni vrtinci, ki so segali v oblake, so drveli preko ozemlja petih držav ter so zapustili za seboj 150 m široko sled opustošenja. Reševalna dela napredujejo zelo počasi, ker so prometne zveze v opustošenem ozemlju prekinjene in so zaradi velikih hudournikov postale neprehodne. V zasilnih bolnišnicah je bilo doslej nameščenih nad 800 ranjencev.

Obsodba vlomilcev v Boštanju

Zagreb, 23. marca n. Popoldne je tukajšnje okrožno sodišče izreklo obsodbo v procesu proti Slovencema Ivanu Jekeju in Emilu Mlakarju ter trem njunim tovarišem zaradi vloma, proti obema Slovencema pa zaradi roparskega napada na župnika Engelberta Rakovca v Boštanju. Jeke je bil obsojen na 8 let, Mlakar pa na 6 let ječe.

Žrtve požigov v Prekmurju

Murska Sobota, 23. marca.

V petek je začelo goreti pri posestniku Janošu Benku v Prosečki vasi. Pogorelo je gospodarsko poslopje do tal, mnogo krme in poljedelskega orodja.

Ko se je odpravil Benko k počitku, je slišal okrog hiše pritajeno stopicanje in takoj nato je opazil na dvorišču sumljivo svetlikanje. Tisti hip je že skočila žena s postelje, planila k oknu in kriknila od groze. Gospodarsko poslopje, ki je le 8 m oddaljeno od stanovanjske hiše, je bilo že vse v plamenu. Ko je pritekla gospodinja na dvorišče, je še videla nekoga teči od pogorišča proti cesti. Zapomnila si je samo, da je eznanec nosil bel plašč.

Na pomoč prihitelim sosedom in gasilcem se je po velikem trudu posrečilo ogenj omejiti in odstraniti nevarnost za sosednje hiše. Pogoreli posestnik trpi občutno škodo, ker gospodarsko poslopje ni bilo zavarovano. Orožništvo je uvedlo strogo poizvedovanje in je zločincu baje že na sledu.

Kakor je »Jutro« že poročalo, je nekaj dni prej nastal požar v Sotini in se je pri gašenju ponesrečil gasilec Franc Borovnjak, ki se še zdravi v bolnici. Kakor nam naknadno poročajo, se je pri gašenju ponesrečil tudi 71letni Štefan Borovnjak, ki je te dni poškodbam podlegel. Obema ponesrečencema je padlo tramovje gorečega stropa na glavo in jima vžgalo obraz, hrbet in roke. Tudi France Borovnjak še ni iz življenjske nevarnosti, njegovo stanje je skrajno kritično.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Večinoma oblačno, mestoma slabe padavine, zmerno hladno. — **Situacija včerajšnjega dne:** Nad večjim delom kontinenta prevladuje anticiklon z majhnimi izobaričnimi graduacijami. Le nad Sredozemskim morjem in Jadranom vztraja depresija, ki je povzročila v Primorju vzhodne in severne vetrove, v zaledju pa padavine in ponekod tudi sneg. Pritisk je v splošnem padel za 0.5 do 3 mm, najbolj na vzhodu, najmanj na severozapadu.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Sedanje hladno vreme bo držalo; ponekod bo morda še snežilo.

Naši kraji in ljudje

Božji mir

Ni prazna beseda trditev, da kulturno stopnjo vsakega naroda označuje kultura srca. Z drugimi besedami: narod stoji na potrebni kulturni stopnji le takrat, ako je v njem razvit čut socialne pomoči in pravičnosti, ako ima vsak posameznik smisel za potrebe splošnosti in zlasti za potrebe socialno najbolj prizadetih slojev naroda. Narod, v katerem ta smisel in čut ne prihajata stalno in vidno do vsesplošnega izražanja in do koristnih učinkov, nima v sebi one kulturne sile, katera je zlasti v današnjih časih nujen predpogoj v borbi za obstanek. — Ravna nasprotno je resnica: težka gospodarska kriza mora v vsakem

narodu potencirati kulturno izražanje duš in src — in ne, da srca in duše zapiramo, češ »kriza je«. S temi izgovori obeležena narodova kultura ni kultura sile in moči, katera mora planiti v boj, kadar narod gineva v socialni in gospodarski bedi. Prava kultura mora biti sposobna največjih in najplemenitejših žrtev. Čim večja je kultura v narodu, katero bi istovetili s socialno pravično urejenim življenjem v narodu, tem manjše morajo biti posledice raznih kriz. Kulturen narod živi tako, da je vedno za vse, tudi za najtežje čase pripravljen in da njegova kulturna jakost vedno bdi nad usodo vsakega posameznika in nad usodo posameznih stanov in slojev. Tam, kjer krize mečejo ljudi brez zaščite na cesto, ni kulture in splošnega pojmovanja dolžnosti do naroda. Mesto kulturne blagodejnosti divja grd materijalizem, dokler se sam onemogel ne zruši na tla.

Plemeniti vzgled globoke in resne kulture nam nudi bratski češkoslovaški narod. Zato je njegova država v notranjosti močna in na zunaj avtoritativna. Pod stvarnimi in sugestivnimi vplivi velikega nositelja češkoslovaške kulture prezidenta Masaryka je ta narod po osvobojenju razvil najaktivnejše delovanje v zavesti, da bo le socialno zaščiten posameznik znal in hotel biti dober državljan. Ta mlada slovanska država je s svojimi vztrajnimi in globoko segajočimi prizadevanji na polju utrditve in razširitve narodove srčne kulture nadkrilila mnoge kulturno starejše narode — kljub temu, da je njen politični položaj neugoden in gospodarska struktura izredno zamotana. Kljub visokim socialnim bremenom je njena finančna in gospodarska moč jaka in zavidanja vredna. To pomeni, da socialno-kulturna zaščita naroda ni mogla poslabševati gospodarskega razmaha in finančne sile te mlade države, kar se rado trdi pri nas. Skrivnost velikega napredka leži v dušah in v srcih naroda!

Velika noč! Praznik vstajenja in oživljenja prirode, katera naj nam rodi zopet naš vsakdanji kruh. Pomladi vse se veseli, samo oni ne, ki so lačni, žejni, bolni. Kako tesno je pri srcu, ako vidimo na eni strani zdravo življenje, na drugi strani umiranje, sklonjene glave! In zopet je bil češkoslovaški narod prvi, ki je s svojo resnično kulturo globoko doumel velike simbole v prirodi: simbole življenja in umiranja, umiranja, da žive drugi. Največja češka socialno-kulturna organizacija Rdeči križ proglaša ob velikonočnih praznikih **»Božji mir«.** To veličastno slavje kulture in socialnosti naroda otvarja sam prezident republike, ob navzočnosti ministrov in poslancev, ob navzočnosti zastopnikov vseh kulturnih narodov in ob veliki udeležbi naroda. — Na velikonočno soboto je tako v Pragi zbrano eno samo veliko srce, katero s svojim močnim utripom kliče v svet: Mir božji bodi med vami, mir bodi vašim dušam, mir dajmo vsem, ki so revni in ubogi!

Pomladno sonce sveti na pot vsem sinovom in sestram naroda, ko hodijo okoli, da pridigujejo mir božji in rose v duše in srca pravo, čisto kulturo: smisel za revne in uboge, trpeče in stradajoče, ki se ne morejo veseliti pomladi.

Mi smo skromni in mali, vendar pa po svoji kulturi vredni, da tudi naša srca in duše sredi grozot materijalizma proglase božji mir sebi in vsem, ki so ustvarjeni po božji podobi. Božji mir bodi v nas, ko bodo lepo zapeli velikonočni zvonovi in oznanjali vstajenje Krista, ki je trpel in umiral, da živimo mi. Ko bo božji mir v nas, naj se duše in srca zganejo v ljubezni do onih, na katere misli Osrednja protituberkulozna liga, ko vam priporoča, da z nakupom liginih kolkov okrasite božji mir v vaših domovih.

V slučaju zastrupljenja povzročenega po zastrupljenju pokvarjenih jedil, kakor tudi po alkoholu, nikotinu, morfiju, opiju, kokainu, je uporaba naravne **»Franz Josefove« grenčice** bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastrupljenju s svincem stara, izkušena **»Franz Josefova« voda** odpravi samo trdovratno zaprtje, temveč da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ob desetletnici Jadranske straže

Ljubljana, 23. marca

Letos je minilo 10 let, odkar se je ustanovila Jadranska straža, naša najmočnejša in edina nacionalna organizacija z občim jugoslovenskim pomorskim programom. S svojim zamahom je v teku desetletja objela vso našo državo. Narod si je prisvojil in vzljubil ideje, smotre, delo in stremljenje Jadranske straže, ki predstavlja danes s stotisoč člani in pomladkom, s preko 500 podružnicami v državi in v inozemstvu in svojimi glasili, ki se tiskajo v 25.000 izvodih mesečno, močan jugoslovenski, pomorsko-jadranski pokret, ki se ne more več ustaviti. Pomorska zavest je probujena, ona prodira in osvaja, ona bo zmagala! Jadranska straža je pod visoko zaščito Nj. Kr. Vis. prestolonaslednika Petra nacionalno in kulturno združenje vseh Jugoslovenov, ne glede na pleme, vero in politično opredeljenost. Njeni visoki smotri se pa morejo uresničiti popolnoma samo, ako močna pomorsko-jadranska zavest prepoji ves narod in ako se ojačijo vrste Jadranske straže.

V proslavo 10letnice Jadranske straže se bo vršila v Ljubljani v veliki dvorani hotela Union dne 2. aprila slavnostna akademija z izbranim umetniškim programom. Vsi člani in prijatelji Jadranske straže naj posetijo to akademijo v čim večjem številu in izkažejo s tem svoje simpatije do naše organizacije. Vstop ni vezan na posebna vabila. Vstopnina pa je tako nizka, da je poset vsakomur omogočen.

Spored je naslednji: 1. Svetel Heri: Fanfare. 2. Slavnostna uvertura, izvaja godba Narodnega železničarskega glasbenega društva »Sloga« pod vodstvom g. dirigenta Herija Svetla. 3. Jubilejna alegorija. Sodelujeta pomladka mestne ženske realne gimnazije in drž. trgovske akademije. Med alegorijo se izvaja slavnostna koračnica prof. Berana. 4. Pozdrav predsednika in slavnostni nagovor g. senatorja dr. Rožiča. 5. Lajovic Anton: Bujni vetri v polju; Štritof Niko: Micka bi rada Jurka dobila; poje gdč. Anita Mezetova, sopranistka in gost kr. opere v Ljubljani. 6. E. Hildach: Pomlad; J. Hatze: Majka; poje g. Likovič Joža, baritonist, gojenec ljubljanskega konservatorija. 7. Marx: Preludium; Bussoni: Oktavna etuda; izvaja na klavir gdč. Boža Šapla, gojenka ljubljanskega konservatorija. 8. Lajovic Anton: Romanca; Čajkovski: Zapoj mi pesem, o mati; poje gospod Žagar Drago, baritonist, gojenec ljubljanskega konservatorija. 9. Lajovic Anton: Pesem o tkalcu; Štritof Niko: Dve narodni; poje ga. Zlata Gjungjenac-Gavella, primadona kr. opere v Ljubljani. 10. Lajovic Anton: Zacvela je roža in Ah, tako mi je prišla mladost; poje g. Josip Gostič, tenorist kr. opere v Ljubljani. 11. Dev Oskar: Na poljani; Suk Ivan: Ban Varaždinski i kralj Matjaž; Prelovec Zorko: Nageljni rdeči; izvaja Slovenski vokalni kvintet. Pevske točke spremljajo gg. Štritof Niko, dirigent kr. opere (točki 9 in 10), Gallatia Rajnold (točko 5 in 8), Prinčič Vladimir (točko 6). — Po sporedu bo družabna zabava. Igral bo jazz-orkester »Sloge«. Vstopnina: parterni sedeži po 20, 15 in 10 Din, balkonski sedeži po 5 in stojišča po 2 Din. Predprodaja v trgovini I. Tičar, Šelenburgova ulica.

Alpinski smučarski tečaji pod vrhom Triglava

Po velikonočnih praznikih se prično na Staničevi koči alpinski smučarski tečaji, prvi dne 1. aprila pod vodstvom smučarskega učitelja JZSS ravnatelja Jožeta Pogačarja. Udeleženki se zbero 31. marca v hotelu »Triglav« v Mojstrani, odkoder bo prihodnje jutro odhod na Staničevo kočo. Tečaj bo trajal 10 dni in se bo završil s smučarsko turo h koči pri Sedmerih jezerih in sestopom v Bohinj. Cena tečaju z vso oskrbo je 800 Din.

Dne 11. aprila se prične osemdnevni tečaj pri koči pri Sedmerih jezerih pod vodstvom smučarskega učitelja JZSS dr. Staneta Kmeta in se bo završil s turo na Staničevo kočo in sestopom v Mojstrano. Skupni odhod 11. aprila zjutraj preko Planine na Kraju h koči pri Sedmerih jezerih. Cena tečaju je 600 Din in 100 Din prijavnine. — 14. aprila se prične desetdnevni tečaj v alpinskem terenskem smuku pod vodstvom znanega alpinskega smučarja in smučarskega učitelja JZSS g. Janeza Kvedra. Ta tečaj je namenjen že izvežbanim smučarjem in se prične z odhodom iz Mojstrane dne 14. aprila na Staničevo kočo, od tod preko Kredarice na Velo polje, dalje za Debelim vrhom na planino Ovčarijo in h koči pri Sedmerih jezerih, dalje preko Lanževice na Bogatinsko sedlo in na planino Govnjač. Sestop v Bohinj. Cena 1000 Din in 150 Din prijavnine.

S 15. aprilom pa se prične na Staničevi koči (ki bo stalno oskrbovana) smučarska šola našega priznanega mednarodnega tekmovalca in smučarskega učitelja JZSS inž. Janka Janše, ki bo poučeval do konca maja. S to šolo bodo zvezani tudi manjši izleti in daljše ture. Cena oskrbi za osem dni je 640 Din, za 14 dni 1050 Din. Prijavnina za 1 teden je 120 Din, za 14 dni 160 Din, za posamezne dni pa 25 Din. Seveda bo ves ta čas Staničeva koča na razpolago tudi vsem ostalim smučarjem in turistom.

V Mojstrani so na razpolago nosači za prtljago. Plača se 5 Din za kilogram teže. Vprašati je za nosače pri zaupniku SPD g. Gregorju Lahu (poleg hotela »Triglav«). Vse prijave in vprašanja glede tečajev pa je nasloviti na Janeza Bitenca, Staničeva koča, p. Mojstrana. Da se tečaji izvedejo, je potrebno vsaj deset udeležencev, sicer poedini tečaji odpadejo.

Nočni poboj v trzinski gostilni

Ljubljana, 23. marca.

Pred splošno bolnico na Zaloški cesti se je davi ustavil z vozičkom gostilničar Jože Petek iz Trzina. Stopil je v sprejemno pisarno in povedal, da je pripeljal v bolnico 20letnega Josipa Rebolja, sina posestnika iz Trzina in pa svojega bratranca Šimenca. Na vprašanje, kaj je Rebolju, je Petek dejal, da je ustreljen v trebuh. Naposled je tudi priznal, da ga je ustrelil on sam in sicer v silobranu. Močno oslabljenega Rebolja so takoj nato prenesli na kirurgični oddelek, kjer so ga zdravniki nemudoma operirali. Med tem je Petka že aretiral od uprave bolnice pozvani stražnik in ga je odvedel najprvo na stražnico, pozneje pa v zapor policijske uprave.

Pri zaslišanju je 30letni Jože Petek izpovedal, da je bila njegova gostilna ponoči pozorišče hudega pretepa. Bilo je okrog polnoči, ko sta prišla v gostilno Josip Rebolj in neki njegov tovariš. Čez čas se jima je pridružilo še več fantov, ki so zahtevali vina. Tisti čas se je pripeljal z avtom iz Domžal tudi neki uradnik, ki je enako imel s seboj večjo družbino. Med novo družbo in fanti je kmalu nastal prepir zaradi malenkosti. Iz prepira pa se je seve kar hitro izcimil pretep, v katerega se je vmešal tudi gostilničarjev bratranec Maks Šimenc. Med splošnim ruvanjem in pretepanjem je Šimenca nekdo udaril s steklenico po glavi, da je obležal. Gostilničarju se je naposled posrečilo, da je goste izrinil iz lokala in vrata zaklenil. Fantje pa se nikakor niso mogli pomiriti in so znova navalili na vrata, jih vrgli s tečajev in vdrli nazaj v gostilno. Takrat pa je gostilničar pograbil na steni visečo lovsko puško in ustrelil. Zadel je Rebolja naravnost v trebuh, da se je zgrudil na mestu. V vast je nastalo strahovito razburjenje. Čim pa se je panika polegla in je nastopilo znosno pomirjenje, je Petek napregel konja, naložil oba ranjenca na voz ter ju zapeljal v Ljubljano.

Dočim Šimenčevo stanje v bolnici ni tako hudo, visi Rebolj še vedno med življenjem in smrtjo. Orožniki iz Trzina so zaradi nočnega pretepa uvedli obširno preiskavo, ki bo natanko dognala, kdo je pretep povzročil.

Pragerska tragedija

Maribor, 23. marca.

Danes je bila pred mariborskim okrožnim sodiščem razprava proti Ani G., ženi trgovskega in zavarovalniškega zastopnika s Pragerskega. Nesrečna žena je bila obtožena detomora, ker je v duševni zmedenosti, kakor smo o tem pretresljivem dogodku takrat obširneje poročali, prerezala svoji trimesečni hčerki Slavici žile na obeh rokah, nato pa ji zasadila še nož v srce, da je dete kmalu za tem umrlo.

Vsa bleda in izmučena je stala obtoženka pred sodniki, ki pa so nesrečno mater oprostili takoj po prečitanju zdravniškega mnenja, ki pravi med drugim, da bo nesrečno ženo treba stalno nadzirati, da ne stori še drugemu otroku (dveletni Mariji) kaj žalega.

Tržaške in goriške novice

Trst, 23. marca.

O Trstu pišejo zopet, da je eno najdražjih mest v Italiji. Trgovci odgovarjajo, da se morajo boriti ne le s težkočami svetovne krize, marveč še s posebnimi neprilikami, ki so zadele Trst; eno glavnih bremen, katero uničuje tržaško trgovino, pa so davščine. V »Popolu« trdi neki meščan, da ima na vesti sedanjo draginjo vsakdanjih živil v tržaškem mestu skupina veletržcev ,in poziva prefekta, župana in pokrajinskega fašističnega tajnika, da naj energično presekajo zvezo egoistov, ki dela škodo gospodarskemu in industrijskemu življenju v Trstu. »Piccolo« izvaja, da se je tržaška prehrana kar nepričakovano podražila. Moka, mast, riž, krompir, fižol, maslo itd., vse se je podražilo za eno, dve ali tri lire pri kilogramu. Tržaški oblastniki dobro poznajo zvezo izkoriščevalcev položaja, ali v tej zvezi so veljavni ljudje iz starih provinc, sami podporniki fašizma, in proti takim gospodom imajo prefekt, župan in fašistični tajnik malo moči ali nič.

Avgust Ipavec je bil šel čez mejo brez oblastnega dovoljenja. Ko se je vrnil, so ga prijeli in postavili v Gorici pred sodnika, ki ga je obsodil na 3 mesece zapora in 2000 lir globe. — 47letni Mario Gentilini pa je prišel od nekod z juga na Bovško in se nastanil v Kalu. Tam je začel zalezovati deklico Emilijo Mlekuževo in dovolil si je ž njo reči, zaradi katerih so ga njeni starši ovadili sodni oblasti. Zagrozil jim je, da jim bo hišo zažgal. Ovaden je bil tudi zaradi tega. Vršila se je preiskava proti Gentiliniju zaradi onega početja z Mlekuževo deklico, pa je bila kmalu ustavljena. V Gorici se je vršila te dni razprava proti Gentiliniju zaradi navedene grožnje. Gentilini je bil oproščen obtožbe na temelju zadnjega amnestijskega dekreta.

V trgovino zlatarja in urarja Jakoba Šuligoja v ulici Carducci v Gorici so udrli ponoči tatovi, prevrtali blagajno in odnesli iz blagajne, izložbe v oknu in delovnega prostora zlate predmete v visoki vrednosti. Srebrnih se niti niso dotaknili. Šuligoj ima zavarovano svojo prodajalno proti tatvini za 60 tisoč lir. Policija išče drzne vlomilce. G. Šuligoj se je dvignil iz malih pričetkov do uglednega veščaka v svoji stroki in je obdržal svoje dobro ime tudi v sedanji dobi.

Pred dvema dnevoma je manevriralo nad goriškim letališčem vojaško lovsko letalo, ki ga je vodil podčastnik Barbetti. Ko je Barbetti izvajal neko vajo v višini 600 m, se mu je manever ponesrečil, letalo je padlo na letališče, letalec se je smrtno ponesrečil.

V Ledinah je 70 let stari Josip Kralj iz Deskel zbiral staro strelivo. Ko je pobral neko granato, mu je padla iz rok in eksplodirala. Raztrgala mu je levo nogo in dobil je hude poškodbe po vsem telesu. V obupnem stanju je bil prepeljan v goriško bolnico.

Blesteči pribor napravi VIM

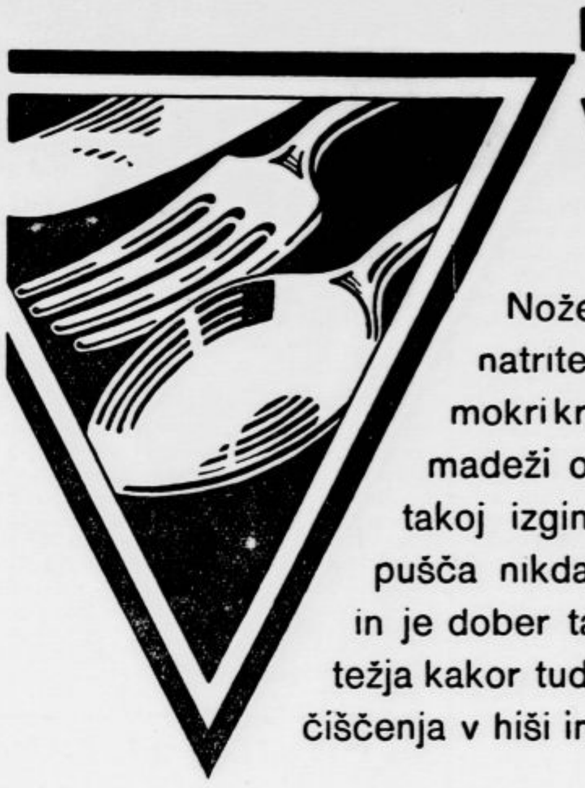

Nože, vilice in žlice natrite z malo Vima na mokri krpi. Tudi najhujši madeži od sadja ali rje takoj izginejo. Vim ne pušča nikdar brazgotin in je dober tako za vsa težja kakor tudi za lažja čiščenja v hiši in kuhinji.

VIM čisti vse

JV1

Kulturni pregled

Dr. Stanko Vurnik †

Prezgodnja smrt je iztrgala iz vrst slovenskih kulturnih delavcev mladega, mnogo obetajočega etnologa, muzikologa, esejista in kritika dr. Stanka Vurnika. Po daljši bolezni — tuberkulozi grla in pljuč — je včeraj izdihnil v biralnici sv. Jožefa na Vidovdanski cesti. Ni še dolgo, kar se je v krogu njegovih znancev razširila tolažljiva vest, da bo prebolel zavratno bolezen. Trenutno izboljšanje pa je bilo samo omama. Še silneje je pritisnila bolezen in naposled je smrt pobrala, kar je bilo njenega.

Tudi vsi oni, ki se v marsičem niso strinjali z rajnkim dr. Vurnikom, ki pa so poznali njegove sposobnosti, obsežno znanje in plemenita stremljenja, bodo vzkliknili ob tej črni vesti: Škoda ga je! Hudo je umreti v polni moški dobi — bil je star 34 let — sredi tolikih zasnov in neizvršenih načrtov. V prejšnjih časih se je slovenska kultura zavijala v črno zaradi smrti mladih pesnikov. Danes, ko se lepo razvija naša znanost, »grobovi tulijo« tudi mladim znanstvenikom.

Pokojni dr. Stanko Vurnik se je znanstveno izšolal na naši univerzi. Bil je učenec umetnostnega zgodovinarja univ. prof. dr. Izidorja Cankarja. Ni se bavil samo z zgodovino likovne umetnosti, marveč je pridno študiral tudi etnologijo, glasbeno teorijo in zgodovino: proučeval je modroslovje in splošno estetiko ter že zgodaj sodeloval v raznih revijah in listih. Iz glasbene teorije je spisal »Uvod v glasbo«, ki je izhajal v reviji »Dom in svet«. Prvi del je izšel tudi v posebni knjigi. Bil je več let glasbeni referent »Slovenca«. Zanimalo ga je znanstveno proučevanje naše narodne popevke — področje, ki je v veliki meri še neobdelano in ki bi stilnemu raziskovalcu nudilo mnogo hvaležnega gradiva. Smrt je prekrižala tudi ta načrt. Vidno sled je zapustil v slovenski etnologiji. Njegovo raziskovanje slovenske hiše je pokazalo, koliko dragocenih izsledkov bi nam bil lahko še prinesel, če bi mu bilo sojeno daljše in bolj urejeno življenje. Razprava o slovenski hiši in njenih tipih je izšla lani v »Etnologu«, glasilu našega Narodopisnega muzeja, v katerem je bil dr. Vurnik nameščen kot kustos. Iz etnografske stroke je spisal tudi vrsto manjših razprav, prav kakor iz domače umetnostne zgodovine.

Vrhu strokovno-znanstvenega dela so ga zanimala splošnejša, filozofska vprašanja. Njegov članek »K problemu sodobne kulture«, ki je izšel l. 1930 v »Domu in svetu«, je vzbudil živahne odmeve in polemike v »Ljublj. Zvonu« in »Naši dobi«. Z njim je dr. Vurnik formuliral svoj odnos do sedanjosti in podal ostro kritiko racijonalističnega in materijalističnega duha v današnji kulturi. Opredelil se je za nekoliko motno, danes le v osamljenih pijetističnih krogih živeče katoličanstvo.

Stanko Vurnik je bil letih 1923 in 1924 član redakcije »Jutra«. Udejstvoval se je v našem listu kot kulturni in posebej še glasbeni poročevalec. Svoj stik z novinarstvom, ki pa mu ni ostalo poklic, je obranil do zadnjega.

S pokojnikom je zapustil svet brez dvoma nadarjen in sposoben mož. Vsem, ki so ga poznali, ostane dr. Stanko Vurnik v trajnem spominu!

—o.

Zagrebško pismo

Koncerti Dore Gussich. — Pesem slovanskih narodov. — Zagrebška filharmonija. — Brucknerjeva »Bolezen mladosti«. — Goethejeva proslava.

Zagreb, 22. marca.

Pianistka Dora Gussich, o kateri sem poročal v enem zadnjih pisem, je priredila v tem tednu še dva klavirska večera: torej kar tri koncerte v kratkem razdobju. Njen drugi klavirski večer je bil posvečen delu Bacha in Chopina, tretji pa Beethovnu in Schumannu. Tako torej Dora Gussich v treh zapovrstnih večerih ni izvajala niti enega domačega dela... Najboljši je bil njen nastop na drugem večeru, in sicer pri Bachu. Bilo je to vprav prijetno presenečenje in v Bachovi polifoni glasbi je Dora Gussich pokazala vso veličino svojega talenta. Tudi v Chopinovih skladbah je imela velike trenutke. Znatno slabši vtisk je zapustil njen tretji večer, in sicer pri Beethovnu, med tem ko se ji je Schumann še bolj prilegel. Resumé treh klavirskih večerov: za našo domačo umetnost nikakšen plus. V reproduktivni smeri pa smo spoznali umetnico, ki jo lahko resno upoštevamo.

*

Hrvaško obrtniško in delavsko pevsko društvo »Sloboda« je priredilo koncert slovanskih narodnih pesmi. Prireditev je bila pod protektoratom Zajednice slovenskih društava v Zagrebu. Zbor je dirigiral prof. Krsto Odak, pred koncertom pa je imel uvodno besedo vpokojeni pomočnik prosvetnega ministra, književnik dr. Nikola Andrič. Program je obsegal narodne pesmi Rusov, Ukrajincev, Poljakov, Lužiških Srbovo, Čehov, Slovakov, Bolgarov, Srbov, Slovencev in Hrvatov. Slednji so bili razdeljeni še regijonalno, in sicer Gradiščanski Hrvatje, Medžimurski, Zagorci, Slavonci, Bosanci, Primorci, Dalmatinci, Istrani. Potemtakem smo spoznali narodne pesmi desetih slovanskih narodov. Žal da vse niso bile dovolj reprezentativne z skladatelje, ki so jih obdelovali, niti zadosti značilne za dotični narod. Slišali smo okrog štirideset pesmi za moški zbor, v katerih je delno prišla do izraza široka otožnost slovanske duše, delno pa vesela razpoloženost slovanskega ljudstva. Dvorana je bila skoraj polna in občinstvo je koncert prijazno sprejelo.

*

Zagrebška filharmonija je priredila simfoničen koncert. Kot solist je bil nastopil svetovni goslač Joseph Szigeti. Orkester je dirigiral operni ravnatelj Krešimir Baranović. Izvajali so najprej Haydnovo Oxfordsko simfonijo v g-duru, št. 99 v vzornem slogu in s krasnim glasbenim podajanjem. Nato je Szigeti odsviral Mozartov in Brahmsov koncert za violino s spremljevanjem klavirja. Szigeti se je odlikoval kot prvovrstni goslač, in sicer v čisto glasbenem kakor v tehničnem oziru. Zlasti izvajanje Brahmsovega koncerta je bilo umenostni dogodek, ki je nudil izreden užitek.

*

Dramski studio našega gledališča je izvajal Brucknerjevo dramo »Bolest mladosti« (v treh dejanjih). Pred vsem je treba ugotoviti, da to, kar smo gledali na odru, ni bilo bolezen mladosti, marveč bolezen nekolikih Brucknerjevih tipov, kakor je dobro zapisal neki zagrebški kritik. Naša mladina je bolna za drugačnimi rečmi, a posamezniki iz ogromne množice ne morejo biti odločilni za vso generacijo. Ta perverzna, ponekod od sile pusta in nepreprečevalna drama prinaša poleg močnih dramatskih poudarkov tudi nekoliko izrazito patoloških tipov z njim ustrezajočimi dejanji. Tu nastopa neki moški, atlet, virtuoz v ljubezni, ki uživa, eno dekle, katero ga ljubi, krade za nj ali se prodaja po ulicah... Desirée, kontesa, ki je kot 17 letno dekle pobegnila z doma in ki je na vseučilišču odlično položila vse izpite, se nič ne sramuje, da ljubi svojo prijateljico Marijo. In ta »moderna« devojka se hudo razburja, ko ji Marija ne dovoli na ulico, da bi tudi ona postala pocestnica kakor mala Lucy in se vdajala komurkoli. To so tipi, ki jih prinaša Brukknerjevo »razodetje«...

*

Pen-klub je priredil v Narodnem gledališču Goethejevo proslavo, ki je prekosila vse pričakovanje. V razprodanem gledališču se je zbrala vsa duševna elita Zagreba, ki je proslavo spremljala z zanimanjem in respektom. Veliki Goethejev duh je združil vse ljudi kulturne Evrope vsaj za nekaj dni v duhovno občestvo, ki so jo prevevale iste misli in občutja.

Pri proslavi so sodelovali naši najuglednejši pevci in igralci, književniki i. dr. Poleg predavanja vseuč. prof. dr. Matla iz Gradca (ki izborno govori naš jezik), dr. Schütza in enega najboljših poznavalcev Goetheja dr. Milana Čurčina je treba omeniti kot najjačjo umetnostno senzacijo večera recitacijo Goethejevega prevoda »Hasanaginice« (govorila članica naše drame Ančica Kernic) S to točko smo doživeli idealen in pretresljiv čin. Na odru je bilo nameščena najnovejše delo kiparja Ivana Meštroviča: Goethejeva soba. **Žiga Hirschler.**

Beograjski literarni spor se nadaljuje. Včerajšnja »Politika« je objavila nadaljnje podpise književnikov in drugih kulturnih delavcev, ki se zavzemajo v sporu Crnjanski—Bogdanović (glej včerajšnje »Jutro«) za Bogdanovića in s tem zoper kampanjo proti tuji knjigi, kakor jo vodi Crnjanski. Že prej je apel podpiralo 25 književnikov. Sedaj se jim je pridružilo še 34 nadaljnih podpisnikov.

DAMSKA LJUBLJANA NE ZAOSTAJA

To dokazuje prekrasna izbera najmodernejših damskih plaščev, kostumov in oblek pri tvrdki **FR. LUKIČ v Stritarjevi ulici.**
Pariz, Dunaj ne nudita krasnejših oblačil kot naša domača tvrdka.

Domače vesti

• **Praški župan v Jugoslaviji.** Praški primator dr. Baxa je s svojo soprogo predvčerajšnjim prispel na Sušak, kjer ostane preko velikonočnih praznikov kot gost dr. Ivana Orliča. Po praznikih napravi s parobrodom izlet vzdolž naše obale do Boke Kotorske.

• **Vojaške vesti.** V generalštabno stroko sta kot oficirja za generalštabne posle uvrščena artiljerijska kapetana 2. razreda Ernest Peterlin in Milan Prosen; pehotni kapetan I. razreda Rudolf Juvanc je trajno upokojen, pehotni kapetan I. razreda Branko Mamula je kot upravnik skladišča prideljen komandi ljubljanskega vojnega okrožja. Izpit za čin aktivnega inženjerskega kapitana 2. razreda v vojni mornarici so opravili poročniki Peter Rozman, Vincenc Jalen in Dušan Rožman. Ženitev je dovoljena: pehotnemu poročniku Vinku Bulatoviću z gdč. Vero Zamidovo iz Ljubljane, hčerko upokojenega direktorja bivšega deželnega odbora; artiljerijskemu poročniku Frančišku Zidarju z Danico Stepanovičevo, hčerko trgovca iz Velikega Šenja v dunavski banovini; sanitetnemu pomočniku 4. razreda Veselinu Ruvidiću z gdč. Ano Pogačnikovo, hčerko upokojenega šumarskega nadsvetnika v Sarajevu, ter poročniku fregate Zenonu Adamiču z gdč. Albertino Učesankovo, hčerko rudarskega direktorja iz Zagreba.

• **Belgijski turisti na Jadranu.** V torek popoldne je prispela na Sušak skupina 200 belgijsk... turistov. Belgijskim gostom na čast je bil v hotelu »Jadran« prirejen banket. Včeraj zjutraj so na parobrodu »Prestolonaslednik Peter« odpotovali na Rab, dalje posetijo Split, Dubrovnik, Boko Kotorsko in Cetinje ter si bodo na povratku ogledali tudi Sarajevo, Brod in Zagreb. Belgijske izletnike vodi direktor bruseljske agencije Müller.

• **Promocija.** Na univerzi kralja Aleksandra I. bo promoviran v petek 25. t. m. ob 11. absolvirani pravnik g. Branko **Alujević**, po rodu z Visa, za doktorja prava. — Diplomirala sta na pravni fakulteti ljubljanske univerze gg. Miloš Stare iz Doba pri Domžalah in Dušan Kermavner iz Ljubljane.

• **Nov sodni tolmač.** Višje deželno sodišče v Ljubljani je imenovalo odvetnika dr. Ivana Kimovca za sodnega tolmača za nemški in italijanski jezik pri okrajnem sodišču v Kranju.

Če potuješ peš ali z vozom, z avtom ali železnico, ne pozabi vzeti s seboj »Sadvito« sadje v čokoladi. Poživila, okrepila in nasitila te bo. Vrečice sortiranega sadja Din 5.—.

• **Sprejem gojencev v pehotno podoficirsko šolo.** V 4. penotno podoficirsko šolo kraljice Marije v Zagrebu se sprejme v pričetku maja večje število gojencev iz civila in iz stalnega kadra. Sprejemajo se kandidati, ki so jugoslovenski državljani s primerno šolsko izobrazbo — vsaj celotno ljudsko šolo ali kak razred srednje ali meščanske šole —, dobrega vedenja ter neoženjeni. Natančni pogoji so razvidni iz natečaja v 7. letošnji številki »Vojnega lista«, poizvedo pa se tudi lahko pri vseh vojnih okrožjih. Zakon nudi dobro kvalificiranim podoficirjem možnost, da postanejo oficirji in napredujejo v oficirskih činih do podpolkovnika.

• **Izlet Triglavanov v Prekmurje.** JAD Triglav bo priredil v dneh 2. in 3. aprila na pobudo Krožka prekmurskih akademikov izlet v Prekmurje, da seznani svoje članstvo z najsevernejšim in dosedaj najmanj znanim delom naše ožje domovine; saj bo to prvi primer, da kulturno akademsko društvo obišče našo zemljo onkraj Mure. Ob tej priliki se bo vršil v Murski Soboti družabni večer, kjer se bodo izvajale pevske, glasbene, recitativne in melodramske točke. Poleg društvenega orkestra in okteta bo sodeloval tudi odlični koncertni solist starešina g. Marjan Rus. Tovariši, ki se nameravajo udeležiti ekskurzije, pa se še niso prijavili, naj store to čimprej, da tako olajšajo tehnične priprave. Tudi gg. starešine vljudno vabi odbor, da se prireditve po možnosti udeleže. Vožnja bo četrtinska.

• **Smučarjem!** Za velikonočne praznike vabi SPD na Veliko planino. Za smučarje stoji poleg stare planinske koče lepa nova depandansa, ki nudi vse udobnosti za prenočevanje. Cene so zmerne, kuhinja dobra. Velika planina je znana po svoji legi in nudi dobro in manj izvežbanim smučarjem idealno smuko. Tudi turistom je dostop mogoč do koče na Veliki planini, ker je pot zgažena. — Turni tečaj pri Staničevi koči pod okriljem SPD se bo vršil od 26. marca do 3. aprila pod vodstvom g. inž. Rudolfa Koudelke.

• **Oskrbovani planinski domovi:** v Triglavskem pogorju stara Aljaževa koča (neoskrbovana), Erjavčeva koča na Vršiču (odprta in oskrbovana ob nedeljah in praznikih ter v dnevih pred nedeljami in prazniki); v Kamniških planinah: Dom v Kamniški Bistrici, Koča na Veliki planini in Dom na Krvavcu; v Karavankah: Valvazorjeva koča pod Stolom, Planinski dom na Kofcah (stalno odprto). Odprte in oskrbovane bodo: Koča na Veliki planini in Dom na Krvavcu. — Nadalje so odprte in oskrbovane vse leto: novo zgrajena postojanka na Sv. gori, koča na Sv. planini, novozgrajeni Dom na Mrzlici, vse koče na Pohorju, Celjska koča nad Celjem, Piskernikova in Tilerjeva koča v Logarski dolini in Mozirska koča na Mozirski planini. Prešernova koča na Stolu bo odprta in oskrbovana za silo od 26. do 28. t. m. ter 3. in 4. aprila. Malnarjeva koča pod Črno prstjo bo odprta in oskrbovana v primeru lepega vremena v času od 24. do 30. marca. Svet okoli Malnarjeve koče je za smučanje prvovrsten, zlasti so krasni smučarski izleti okoli Kobla. Planincem, osobito smučarjem se ta prilika zelo priporoča. Triglavski dom na Kredarici je odprt in oskrbovan do 4. aprila, Krekova koča na Ratitovcu pa do 6. aprila.

Krasne obleke

za moške, fante in dečke, površnike, trenchcoate itd. prodaja tvrdka 3618

JOSIP IVANČIČ

DUNAJSKA CESTA ŠT. 7

od danes naprej po neverjetno znižanih cenah. — Vse obleke so ročnega, domačega izdelka. — Oglejte si izložbe na Dunajski cesti 7 in v Šelenburgovi ulici 1.

• **Službeni list dravske banovine** objavlja v 23. številki: Uredbo o razporejanju zvanj zvaničnikov I. in II. kategorije in služiteljev v resoru ministrstva za promet; uredbo o draginjskih dokladah državnih usleužbencev; pravilnik o opravljanju drž. strokovnega izpita uradniških pripravnikov šumarske stroke s fakulteton izobrazbo; navodila banske uprave za sestavljanje, opremljanje in predlaganje občinskih računov v letu 1932 ter razne objave iz »Službenih Novin«.

• **Natečaj za zdravnike.** Oblastna uprava bolniškega fonda pri direkciji državnih železnic v Ljubljani razpisuje: službo honorarnega prometnega zdravnika s sedežem v Šiški; službo honorarnega promet. zdravnika s sedežem v Kočevju ter po eno mesto kontrolnega zobozdravnika v Ljubljani in Mariboru. Pravilno opremljene prošnje naj se v roku 8 dni predlože oblastni upravi bolniškega fonda pri direkciji državnih železnic v Ljubljani, Celovška cesta 4.

• **K poročilu o občnem zboru Vodnikove družbe.** V včerajšnjem poročilu o občnem zboru Vodnikove družbe je pomotoma izostalo, da so bili v nadzorstvo izvoljeni gg. župan dr. Puc, pod. podpolkovnik Alfonz Žerjav in ravnatelj Franc Jeran.

• **Ukradena srečka zadela.** V trafiki Olge Morgensternove v Novem Sadu so v soboto ponoči vlomili doslej neznani tatovi ter razen smotk in cigaret odnesli tudi več srečk razredne loterije, med temi srečko štev. 45 tisoč 750, ki je zadela večji dobitek. Poskrbljeno je, da se dobitek za omenjeno srečko ne bo izplačal nepoklicanemu donašalcu srečke.

• **Novorojenček v Sori.** Te dni so opazili ljudje pri zapornicah tovarne v Goričanah trupelce novorojenčka. Ležalo je v globini par metrov in deroča voda ga je kmalu odnesla naprej. Iskanje za detetom ob vodi je ostalo brezuspešno. Domnevajo, da je Sora prinesla trupelce iz gornjega konca svojega toka, zato iščejo orožniki mater v vaseh, ležečih višje gori ob Sori.

• **Smrt v savskih valovih.** V ponedeljek popoldne je s savskega mostu pri Zagrebu skočila v močno naraslo Savo približno 20 let stara deklica. Poslujoči policijski stražnik je opazil usodni skok nesrečne mladenke in slišal njen obupni vzklik, a njenega sklepa ni mogel preprečiti. Deroči valovi so jo potegnili v svoje naročje in izginila je v motni Savi. Trupla mlade obupanke še niso našli.

• **Strašen zločin zapuščene deklice.** V Subotici se je v ponedeljek zvečer odigrala ljubavna tragedija, ki je zahtevala življenje učitelja Boška Mojickega. Subotiška občina ima na vseh svojih naselbinah ljudske šole. Taka šola je tudi na Masarykovi naselbini, kjer je pred šestimi leti nastopil učiteljsko službo Boško Mojicki. Zaljubil se je v hčerko železniškega čuvaja Faniko Pejićevo. Zahajal je v hišo njenih staršev in obljubil, da bo vzel Faniko za ženo. Obljube ni izpolnil. Preteklo soboto se je zaročil z neko učiteljico, svoji bivši nevesti pa je prišel sam odpovedati zaroko. V silni razburjenosti je zapuščena nevesta pograbila sekiro ter ga s tako silo udarila po glavi, da se je nezavesten zgrudil na tla. Po zdravniški izjavi so njegovi dnevi šteti. Fanika je v obupu skočila v domači vodnjak, iz katerega pa so jo še živo rešili. Izročena je bila subotiški policiji, ki vodi preiskavo.

POMAGA ZARES. Trilysin očisti lase, prhljaja, Trilysin zaustavlja izpadanje las, Trilysin vpliva ugodno na porast las! Trilysin se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in boljših brivskih salonih. Cena: velika steklenica 75 Din, mala steklenica 42 Din. Brošuro o preparatu vam pošlje na zahtevo brezplačno: Mr. Ph. Josip Hoffmann, Zagreb, Mošinskoga ul. 5.

Vse čitatelje „Jutra“

vnovič opozarjamo, da izhajajo v knjižnih zbirkah Tiskovne zadruge izbrana domača leposlovna dela in vzgledni prevodi iz svetovnih literatur.

„DUPPING“

Ruski Eau de Cologne, liter à Din 30.—, toči **Parfumerija URAN,** Mestni trg 11. 3712

GOSPODINJE

kupujte naše domače proizvode: **prašek za pecivo, vanilin sladkor in puding praške znamke »Adria«.** 3665

TRGOVCI, forsirajte naše domače proizvode, mi jamčimo za najboljšo kakovost istih.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

23. marca 1932

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 8. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

Ljubljana: 7, 763.9, —2.0, 67, WSW2, 6, —, —; Ljubljana: 14, 761.0, +2.8, 89, E8, 9, —, —; Maribor: 7, 766.9, +2.2, 80, N2, 7, —, —; Zagreb: 7, 763.8, —0.4, 70, NNE4, 10, —, —; Beograd: 7, 758.9, 0.0, 90, mirno, 10, sneg, 2.0; Skoplje: 7, 757.0, — 0.8, W2, 10, sneg, 2.0; Skoplje: 7, 757.0, —0.8, 90, NW2, 10, sneg, 1.0

Temperatura: v Ljubljani 6.8, —2.8, v Mariboru 4.8, 2.0, v Zagrebu 6.0, —1.0, v Beogradu 0.0, —1.0, v Sarajevu 2.0, —5.0, v Skoplju 5.0, —1.0.

Sonce vzhaja ob 6.1, zahaja ob 18.15; luna vzhaja ob 19.57, zahaja ob 6.11.

Iz Ljubljane

u— **Vokalni koncert slovenskih zborov,** ki so včlanjeni v Hubadovi župi Južnoslovenskega pevačkega saveza, bo v nedeljo 3. aprila ob 15. v veliki unionski dvorani. Do danes je priglašenih 16 moških in mešanih zborov, da nastopijo na tem koncertu. Ta koncert bo nekaka predtekma za tekmovanje slovenskih pevskih zborov dravske banovine, ki se vrši v ponedeljek 15. majnika na 4. slovenskem glasbenem festivalu, katerega prireja Glasbena Matica ljubljanska ob proslavi svoje 60-letnice. — Vse občinstvo, ki se zanima za napredek našega zborovskega petja, opozarjamo, da so vstopnice za nedeljski koncert že v predprodaji v Matični knjigarni po običajnih koncertnih cenah.

u— **Pravljice pripoveduje jutri ob 17.** v beli dvorani Uniona gdč. Maša Slavčeva, članica drame. K obilni udeležbi vabi naše malčke TKD Atena.

u— **Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor«.** Drevi ob 20. bo reden članski sestanek s predavanjem pisatelja g. L. Mrzela o našem kraškem pesniku Srečku Kosovelu.

u— **Dve nezgodi.** Pred kavarno »Central« na Sv. Petra nasipu so se včeraj ob 13. sankali po mokrem snegu na bregu Ljubljanice majhni dečki, med njimi 11-letni Slavko Drašković iz Zelene jame. Ta je bil eden najpodjetnejših. Pa je naneslo, da je zdrknil v vodo. Ljudje so pozvali na pomoč rševalce v Mestnem domu, ki so še pravočasno rešili dečka iz mrzle kopeli. — V Šelenburgovi ulici je neki kolesar podrl 20-letnega dijaka Uroša Legata, stanujočega na Poljanski cesti. Legat se je pri padcu precej hudo poškodoval na ramenu in je bil prepeljan v splošno bolnico.

u— **Perišča na Gradaščici** so hvalevredna naprava za Trnovčanke, žal pa so vsa razen onega nasproti trnovskemu župnišču zelo pomanjkljiva. Ono v Koleziji je tako ozko, da perice ne morejo postaviti niti škafa poleg sebe. Glavna napaka je v tem, da spodnja stopnjica nima opore, na katero bi perica mogla opreti perilnik. Prav zaradi tega nedostatka je zdrknil te dni neki perici v vodo perilnik, za njim pa je padlo v vodo perilo še dvema pericama. Ena izmed njiju se je še vzdržala na stopnici, druga pa je izgubila ravnotežje in štrbunknila za perilom v vodo. Če ne bi bilo nikogar v bližini, bi reva gotovo utonila. Slučajno pa je opazoval ta prizor neki moški, ki je hitro stekel k sosedu po lestvo in potegnil žensko vso premočeno iz vode. Prav bi bilo, da bi se pri kolavdaciji taki nedostatki, ki motijo perice, omejili in pozenje tudi izboljšali.

u— **Policijska racija.** Včeraj ponoči je priredila policija po mestu in deloma tudi nea periferiji veliko racijo. Na ulicah so bili ustavljeni razni moški, o katerih so policijski organi domnevali, da nimajo posla ali pa so se jim videli sumljivi v kriminalnem pogledu. Do jutranjih ur so spravili v skupinah z avtom na policijo preko 50 moških in nekaj žensk. Zasliševali so danes te ljudi kar štirje uradniki, vendar so našli med njimi le skromno število nepoštenjakovičev, ki bodo izročeni sodišču. Večina prijetih so bili mladi ljudje, ki so prišli v mesto v veri, da bodo našli kak zaslužek, mnogi izmed njih so tudi s Primorja.

u— **Srajce, kravate, naramnice in žepne robce** kupite dobro in ugodno pri Šterk nasl. Karničnik, Stari trg 18.

u— **Otroške oblekce, predpasnike in damsko perilo** kupite najceneje pri Albinu Turku, Prešernova 48.

Iz Maribora

a— **Goethejeva proslava v Mariboru.** Tudi Maribor je počastil spomin Goetheja ob 100-letnici njegove smrti. V Ljudski univerzi je o nesmrtnem Goetheju predaval prof. dr. Fran Sušnik, v veliki dvorani Uniona pa je bila proslava posvečena Goetheju, ki jo je priredil mariborski Männergesangs-Verein. Obe proslavi sta bili dobro obiskani.

a— **Občni zbor francoskega krožka.** V torek zvečer je imel mariborski francoski krožek v realni gimnaziji svoj deseti redni letni občni zbor, katerega se je udeležilo precejšnje število članstva. Uvodoma je gospa Maistrova, ki predseduje krožku že od ustanovitve, pozdravila navzoče in izrekla prisrčno zahvalo francoski vladi za potrebno podporo. Tajnik krožka g. prof. Gasparin je poročal o krožkinih prireditvah v lanskem poslovnem letu. Krožek je priredil več zelo uspelih predavanj in družabnih večerov. Iz blagajniškega poročila, katerega je podal blag. krožka g. prof. dr. Kotnik, je razvidno zadovoljivo denarno stanje. Knjižničar g. prof. Karba je ugotovil lep prirastek leposlovnih knjig, po katerih pridno sega 82 čitateljev. Krožek namerava letos v aprilu primerno proslaviti svojo desetletnico.

a— **Tat v šoli.** Ob priliki razstave, ki jo je priredilo Slov. žensko društvo v II. deklški meščanski šoli, je neznan storilec odnesel s hodnika v prvem nadstropju sedem manjših in veliko sliko čeških in jugoslovenskih narodnih noš. Upraviteljstvo šole sumi, da se je tat priklatil med obiskovalci razstave ali pa, da se je utihotapil nekdo od onih, ki hodijo v mestno ogrevalnico, katera je v podpritličju šole. Upraviteljstvo in policija opozarjata trgovce in privatnike pred nakupom ukradenih slik.

a— **Karambol mestnega avtobusa s tovornim avtomobilom.** V torek popoldne sta trčila na cesti blizu Bresternice nek tovorni avto in mestni avtobus, ki vozi na progi Maribor - Selnica. Na srečo pa sta imela oba šoferja toliko prisotnosti, da sta močno zavrla in tako preprečila morebitno katastrofo. Na avtobusu so se razbile na eni strani šipe in poškodovali okviri, tovornemu avtu pa se ni nič zgodilo.

Za naš 1 DINAR 1925

naj se kupujejo naši domači proizvodi:

prašek za pecivo, vanilin - sladkor, rumenilo in puding praški znamke »ADRIA«

a— **Strašen zločin?** Pod tem naslovom smo prinesli včeraj vest, da so našli v nekem gozdu blizu Fale selniški orožniki na drevesu obešeno neko mladenko. Izprva so orožniki domnevali, da je mladenka postala žrtev zločina in so o tem obvestili državno pravdništvo, ki je odredilo komisijo, katera se je podala tja in ugotovila, da je šla mladenka prostovoljno v smrt. Pri njej so našli poslovilno pismo, v katerem navaja, da je obupala nad življenjem zaradi družinskih razmer. K njenemu obupu pa je dosti pripomoglo tudi to, kakor sama piše, ker se ni mogla poročiti z ženinom, ki je nekje v Franciji. Hudo pa jo je potrla tudi smrt matere, katera ji je pred kratkim umrla. Iz dokumentov, ki jih je nesrečna mladenka imela pri sebi, je razvidno, da je hčerka posestnika, stara 27 let, Frančiška Medvedova iz Dobrenja pri Pesnici. Truplo nesrečnice so prepeljali na selniško pokopališče.

Iz Celja

e— **Zadnja pot dobrotnice ubogih.** V ponedeljek so pokopali na mestnem pokopališču go. Ano Kopriva, znano bivšo gostilničarko pri Kirbišu. Na zadnji poti so jo spremili številni znanci in prijatelji, mnogo pa je bilo tudi hvaležnih ljudi, ki jim je pokojnica po vseh svojih močeh pomagala v najtežjih dneh brezposelnosti, bede in težav. V zadnje slovo ji je zapela ginljive žalostinke »Svoboda«. Naj v miru počiva blaga dobrotnica ubogih!

e— **Novi odbor Obrtnega društva.** Na torkovem občnem zboru izvoljeni odbor Obrtnega društva v Celju se je konstituiral takole: predsednik g. Vinko Kukovec, podpredsednik g. Anton Lečnik, tajnik g. Jernej Goičer, blagajnik g. Franjo Žohar, odborniki: gg. Karol Golob, Miloš Hohnjec, Josip Pelikan in Franjo Vehovar. Namestniki so gg. Vlado Cajhen, Miha Dobravc in Miha Krajnc. Pregledovalca računov sta gg. Konrad Gologranc in Karol Perc.

e— **Celjski in okoliški turisti in smučarji** se opozarjajo, da bo Kocbekov dom na Korošici odprt in popolnoma oskrbovan od jutri do vštetega ponedeljka 4. aprila.

e— **Žrtev neprevidnega avtomobilista.** V ponedeljek zvečer se je vračal z enovprežnim vozom proti domu po cesti skozi Braslovče 36-letni posestnik Avgust Žagar z Ložnice pri Celju. Stopal je zaradi slabe ceste spredaj pri konju in ga držal za uzdo. Nenadoma mu je privozil nasproti neznan avtomobilist z veliko brzino in tako neprevidno, da je podrl po desni strani ceste nodečega Žagarja, ki je obležal na cesti z zlomljeno levo nogo v gležnju. Avtomobilist ni imel na vozilu nobene svetilke prižgane, tako da ni mogel ponesrečenec niti ugotoviti evidenčne številke avtomobila. Žagar se zdravi v celjski bolnici.

e— **Stekel pes jo je ugriznil.** V bolnico je bila pred dnevi pripeljana 28-letna delavčeva žena Kunigunda Krotmajerjeva z Brezna, občina Rdeči breg pri Mariboru, ki jo je 28. februarja ugriznil domači pes, ki pa je bil stekel. Steklino psa so ugotovili šele potem, ko je poginil neki sosedov konj, ki ga je istotako obgrizel dotični pes. Upajo, da bo nesrečna žena okrevala.

e— **Uradni dan Sreskega gremija trgovcev v Celju,** ki bi se imel vršiti 25. t. m. v Gornjem gradu za člane iz gornjegrajskega sreza, odpade. Vršil se bo prve dni prihodnjega meseca.

e— **Mestni kino** ostane zaradi velikega tedna drevi, jutri in pojutrišnjem zvečer zaprt.

Iz Škofje Loke

š— **Ustanovni občni zbor JRKD za Škofjo Loko** je bil v torek zvečer v Mestni hiši. Obisk s strani somišljenikov je bil zelo lep. G. Vinko Zahrastnik je pojasnil pravila stranke in krajevne organizacije. G. Stevo Šink je poročal o sestanku v Kranju, sestavi odbora in razne podrobnosti. Prvi odbor se je konstituiral naslednje: predsednik Stevo Šink, podpredsednik Vinko Zahrastnik, blagajnik Kocjan Franc in odborniki Hafner Josip, Deisinger Josip, Luznar Mihael, Goljar France in Pecher Joško. V nadzornem odboru sta Hafner Matevž in Savnik Anton. Članarina je 2 dinarja letno.

š— **Brezposelnost** se je pojavila tudi v vrstah sokolskega članstva in je cela vrsta bratov, ki nimajo nobenega zaslužka. Da se najpotrebnejšim nekoliko odpomore, se je ustanovil v okviru društvene uprave socialni odsek, ki bo od primera do primera razdeljeval podpore v hrani in gotovini. V socialni sklad vplačuje članstvo vsak mesec 1 Din. Odsek vodi dr. Jože Rant.

Iz Kranja

r— **CM podružnica** je poslala za pirhe za sklad Tomo Zupana 400 Din. Lepa hvala!

Velika partija perzijskih preprog.

Tako velike partije, namreč toliko kosov teh orijentalskih dragocenosti, kot jih je prišlo včeraj v Ljubljano, prav gotovo Ljubljana še ni videla. Tvrdka M. Mutevelič, ki ima svoj lokal v pasaži palače »Viktorije« na Aleksandrovi cesti, ki je edina naša stalna zaloga perzijskih in orijentalskih preprog, je prejela to veliko pošiljko, ki predstavlja že prav ogromno premoženje. Naravno, da more cenjeno občinstvo, ki se zanima za preproge, brezobvezno za nakup ogledati si prekrasne preproge. Le malokdaj se nudi poznavalcu orijentalskih preprog prilika, videti hkrati 25 pristnih buhara-preprog, dalje več bajno lepih kuba-širvahan, kirman, tukbaf, afganistan preprog in mnogo drugih dragocenih vrst. Občinstvo opozarjamo na to izredno velemestno zalogo in razstavo in si naj jo zlasti oni, ki bi eventualno hoteli za pirhe pokloniti ali si nabaviti kako preprogo, pustijo razkazati posamezne kose. Denar, naložen v pristnih perzijskih preprogah, je zlasti varno naložen, ker je vrednost pristnih preprog vedno večja.

NOV ROMAN „JUTRA“

MICHEL ZÉVACO

PARDAILLANOV SIN

POZOR! KDOR SI NAROČI »JUTRO« S 1. APRILOM, BO DOBIVAL NAŠ LIST OD VELIKONOČNE ŠTEVILKE, TO JE OD 26. MARCA DO 1. APRILA

NAROČITE „JUTRO“!

VELIKA UGODNOST ZA NOVE NAROČNIKE

ZGODOVINSKI (LJUBEZENSKI) VITEŠKI PUSTOLOVNI ROMAN IZ DOBE KRALJA HENRIKA IV. FRANCOSKEGA

NE ZAMUDITE PRIČETKA V SOBOTO

26. MARCA

S TREPETOM ZANIMANJA (Z GROZO IN RADOSTJO), S SOČUTJEM IN SMEHOM BOSTE SPREMLJALI V »JUTRU« USODO

HRABREGA JUNAKA IN KRASNE JUNAKINJE!

Iz Trbovelj

t— **Trader Horn** — velenapeti prizori — borbe z levi, sloni, nosorogi, krokodili. Ujetništvo pri kanibalih. Beg z belo kraljico črncev. Režiser je s filmom prekosil samega sebe. Za Veliko noč vsi v Kino Sokol!

Iz Hrastnika

h— **Kino Narodni dom** predvaja za Veliko noč krasen film: »Poročnik njene Visokosti« s Svetislavom Petrovičem v glavni vlogi.

GLEDALIŠČE

LJUBLJANSKA DRAMA
Začetek ob 20.

Četrtek, Petek, Sobota, 26.: Zaprto.
Nedelja, 27. ob 15.: Vest. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Kar hočete. Premijera. Izven.
Ponedeljek, 28. ob 15.: Trije vaški svetniki. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Kar hočete. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA
Začetek ob 20.

Četrtek, Petek, Sobota, 26.: Zaprto.
Nedelja, 27. ob 15.: Viktorija in njen huzar. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Aida. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 28. ob 15.: Brivec seviljski. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Trije mušketirji. Izven. Znižane cene.

*

Ljubljanska drama. Naša drama uprizori na velikonočno nedeljo in ponedeljek ob 20. Shakespearejevo komedijo »Kar hočete« v prevodu Otona Župančiča. »Kar hočete« je bila pred osmimi leti igrana na našem odru z zelo velikim uspehom v režiji prof. Šesta. Letošnjo uprizoritev te izvrstne Shakespearejeve komedije pa je pripravil bivši ravnatelj drame zagrebškega gledališča, sedanji režiser Narodnega divadla v Brnu, dr. Branko Gavella. V »Kar hočete« nastopijo letos naslednji člani naše drame: ga. Nablocka, ga. Mira Danilova, ga. Gabrijelčičeva, dalje gg. Levar, Cesar, Železnik, Drenovec, Debevec, Jerman, Gregorin, Plut, Sancin, Potokar in Murgelj. Scensko godbo sta napisala Anton Balatka in zagrebški skladatelj Jožefović. Pri predstavi sodeluje godba 40. pešpolka.

Ljubljanska opera. V obeh velikonočnih praznikih igra naša opera veliko Verdijevo opero »Aido« in komično opero »Seviljski brivec«, poleg tega pa tudi dve operети »Viktorija in njen huzar« in »Trije mušketirji«, ki sta najbolj uspeli deli našega operetnega repertoarja.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Četrtek, 24.: Zaprto.
Petek, 25.: Zaprto.
Sobota, 26.: Zaprto.
Nedelja, 27. ob 15.: Rdeča kapica. Znižane cene. Zadnjič. — Ob 20.: Viktorija in njen huzar. Znižane cene.
Ponedeljek, 28. ob 15.: Dijak - prosjak. Znižane cene. — Ob 20.: Trije vaški svetniki

Gospodarstvo

Odpoved klirinške pogodbe z Avstrijo

Kakor smo že včeraj poročali je naša vlada odpovedala Avstriji pogodbo o deviznem kliringu, ki je stopila v veljavo 20. januarja in bo sedaj po izvršeni odpovedi veljala še do 20. aprila. Kakor poročajo z Dunaja je prišla odpoved jugoslovenske vlade nepričakovano. Še pretekli teden se je v avstrijskih merodajnih krogih razmišljalo o tem, ali ne bi kazalo odpovedati klirinške pogodbe z našo državo, ker je 20. t. m. po pogodbi prvi termin za odpoved. Končno je prevladalo naziranje, da je treba glede odpovedi počakati do prihodnjega termina. Medtem pa je prišla odpoved od strani Jugoslavije.

Kakor nam nadalje poročajo z Dunaja je jugoslovenska vlada istočasno sporočila avstrijski vladi, da je takoj pripravljena stopiti v pogajanja zaradi novega dogovora. V poučenih dunajskih krogih zatrjujejo, da je jugoslovenska odpoved tudi v zvezi z novimi smernicami, ki naj pridejo do veljave v jugoslovenski uvozni politiki.

Vsekakor se je zaradi razvoja klirinškega prometa pojavilo nezadovoljstvo tako na avstrijski kakor tudi na jugoslovenski strani. Naša država je klirinško pogodbo sklenila na izrecno željo Avstrije. Toda Avstrija ni našla v kliringu onih ugodnosti, ki jih je pričakovala. Vplačila avstrijskih dolžnikov pri avstrijski Narodni banki so doslej v obeh kliringih za stare in nove dolgove dosegla okrog 15 milijonov šilingov (120 milijonov Din), vplačila pri jugoslovenski Narodni banki pa okrog 5 milijonov šilingov (40 milijonov Din). Avstrijski uvozniki se pritožujejo, da jim brezobrestno ležijo znatni zneski pri avstrijski Narodni banki, ker do izplačil jugoslovenskim upnikom more priti zaradi slabih vplačil jugoslovenskih uvoznikov, ki kupujejo avstrijsko blago po običaju na večmesečni kredit. Seveda pa so naši izvozniki prav tako nezadovoljni, ker ne morejo priti do denarja, čeprav je avstrijski dolžnik svoje obveznosti pri avstrijski Narodni banki že poravnal. Tako imajo naši izvozniki v Avstriji okrog 80 milijonov Din, s katerimi ne morejo razpolagati. Ta naša sredstva, ki so se v teku 2 mesecev nakopičila v Avstriji, vplivajo neugodno tudi na naše devizno gospodarstvo, ker nam sedaj odgovarjajoče devize mankajo v deviznih rezervah Narodne banke.

Kakor nadalje poročajo z Dunaja, namerava Avstrija naši državi predlagati namesto klirinške pogodbe neke vrste kompenzacijsko pogodbo, kakor je bila nedavno sklenjena med Avstrijo in Rumunijo.

= **Naše državne finance.** Po uradnih podatkih so znašali v prvih 10 mesecih tek. prorač. leta (april 1931 - januar 1932) vsi **državni dohodki 9026 milijonov Din nasproti 10.720 milijonom Din v istem razdobju l. 1930./31.**; primanjkljaj znaša torej nasproti l. 1930./31. 1693 milijonov Din ali 15.8%. Dohodki od neposrednih davkov so znašali 1492.9 milijona Din (za 313.8 milijona manj nego l. 1930./31.) dohodki od posrednih davkov 2497.2 (— 487.5), dohodki od monopolov 1849.6 (— 163.7), od državnih gospodarskih podjetij 3107.5 (— 735.4) in razni dohodki 78.3 (+ 7.1). Od skupnega primanjkljaja v višini 1693 milijonov Din odpade 735 milijonov Din ali 43% na državna podjetja. V januarju se položaj ni dalje poslabšal. Skupni državni dohodki so znašali 784.4 milijona Din ali za 104.6 milijona Din manj nego v januarju 1931.

= **XIV. dražba kož divjih živali v Ljubljani** (21. in 22. t. m.). Tradicijonalna dražba kož divjih živali v Ljubljani se je tokrat vršila v znamenju posledic deviznih in valutnih odredb in preobilice blaga na svetovnih tržiščih. Kupcev je bilo sicer lepo število, tako iz naše države kakor tudi iz Avstrije, Anglije, Italije, Nemčije in Švedske, vendar inozemci niso imeli dovolj plačilnih sredstev in so se omejili le na nakup kvalitetno najboljšega blaga. Splošna svetovna gospodarska kriza in slabo zanimanje Amerike je znatno potisnilo cene krzna. Blaga je bilo mnogo preveč. Zlasti dobro je bil založen trg s krznom iz južnih krajev naše države, ki pa ni našlo odjema, izvzemši dalmatinskih kun belic. Kvaliteta blaga v splošnem ni bila dobra. Prepozno je letošnjo zimo zapadel sneg in pritisnil mraz. Prodajale so se gorske zlatice do 180 Din za najboljše, poljske lisice do 130 Din, kune zlatice do 560 Din, kune belice do 540 Din, veverice zimske do 3.50 Din, dihurji do 80 Din, jazbeci do 50 Din, divji zajci do 3.40 Din, vidre do 400 Din. Za divje in domače mačke, domače zajce, polhe, poljske slabše lisice, podlasice in gamse sploh ni bilo zanimanja. Le lepo blago najde kupca. Cene so odgovarjale onim inozemskih tržišč. Cene kožam divjih živali znatno padajo, pa tudi cena mesu divjačine. Treba bo sorazmerno tudi znižati zakupnine za lovišča.

= **Težkoče v plačilnem prometu z inozemstvom.** Kakor poroča »Trgovski list« je Zbornica za TOI v Ljubljani opozorila v posebni spomenici ministrstvo za finance in ministrstvo za trgovino in industrijo na težke razmere, ki so nastale v pogledu plačilnega prometa z inozemstvom. V trgovini in industriji je zadnje čase nastal zastoj zaradi omejenega dodeljevanja deviz. Gospodarske korporacije dobivajo pritožbe, iz katerih je razvidno, da povzročajo te omejitve v gospodarstvu vedno večje težkoče. Zaradi denarne krize in drugih ovir zahtevajo v zadnjem času inozemski dobavitelji plačilo vnaprej. Zaradi tega trpi zlasti industrija, ki je glede dobave sirovin navezana na uvoz. Zaradi omejenega dodeljevanja deviz pa tudi trgovci ne morejo poravnati zapadlih obveznosti, ki se v nekaterih primerih že iztožujejo.

= **Ustanavljanje trgovskih združenj po novem obrtnem zakonu.** V Zagrebu in Beogradu, kjer doslej niso imeli prisilnih trgovskih združenj (gremijev) so že pričeli ustanavljati taka prisilna združenja v smislu obrtnega zakona, ki je 9. t. m. stopil v veljavo. V večini primerov bodo obstoječa združenja na društveni podlagi pretvorili v prisilna združenja. V Zagrebu se je 21. t. m. na izrednem občnem zboru pretvoril tamošnji Savez trgovcev savske banovine v Udruženje trgovcev za mesto Zagreb. Trgovci raznih strok pa hočejo imeti posebna strokovna združenja v smislu obrtnega zakona in so se zaradi tega obrnili že na merodajna mesta. V Beogradu sta bili v nedeljo ustanovljeni 2 prisilni strokovni združenji, in sicer za manufakturno in kolonijalno stroko.

= *Lekarnarji in Zbornice za TOI.* Na podlagi tolmačenja odredbe § 9. zakona o lekarnah in o nadzorstvu nad prometom zdravil od 9. aprila 1930. je poslal davčni oddelek finančnega ministrstva vsem finančnim direkcijam raznis, po katerem lekarnarji niso dolžni plačevati dajatev za trgovske in obrtne zbornice. Tozadevne dajatve, ki so bile pobrane od lekarnarjev v teku leta 1931. se imajo vrniti po zakonskih predpisih.

= *Jugoslovensko podjetje češkoslovaške tvornice Walter.* Češkoslovaška tvornica avtomobilov in letalskih motorjev I. Walter & Co. je v Rakovici pri Beogradu zgradila podružnično tvornico motorjev za letala pod firmo Vlajković & Co. To novo podjetje je pravkar pričelo obratovati in zaposluje že 150 delavcev in nameščencev. Novo podjetje izdeluje zaenkrat izključno le motorje za letala.

= *Tudi železarna v Zenici bo ustavila obratovanje.* Iz Beograda poročajo, da bo železarska industrija d. d. v Zenici 1. aprila začasno ustavila obratovanje, ker konsum pada in se izdelki na zalogi kopičijo. Brezposelni delavci dobe posebne podpore. Kakor znano je podjetje že pred tedni znatno omejilo obratovanje.

= *Poravnalno postopanje* je uvedeno o imovini Livarne železa in kovin, družbe z o. z. v Srednjih Gameljnah (poravnalni upravitelj dr. Božo Vodušek, odvetnik v Ljubljani; narok za sklepanje poravnave pri deželnem sodišču v Ljubljani 30. aprila ob pol 10., prijavni rok do 24. aprila ponudena kvota 40 odstotkov).

= **Konkurz** je razglašen o imovini Rudolfa Grudnika, izdelovatelja mesarskih potrebščin v Dravljah (upravnik mase dr. Henrik Tuma, odv. v Ljubljani; prvi zbor upnikov pri drž. sod. v Ljubljani 26. marca ob 9., oglasitveni rok do 23. aprila, ugotovitveni narok 30. aprila).

= **Poravnalno postopanje** je uvedeno o imovini dolžnika Hinka Trautmana, trgovca v Murski Soboti (poravn. upravitelj dr. Slavko Vesnik, odv. v Murski Soboti, narok za sklepanje poravnave pri okr. sod. v Murski Soboti 25. aprila ob 10., prijavni rok do 20. aprila) in o imovini Gabrijela Breznika, trgovca v Ljubljani, Florjanska ul. 1 (poravn. upravnik dr. Janko Breje, odv. v Ljubljani; narok za sklepanje poravnave pri dež. sod. v Ljubljani 30. aprila ob 11., prijavni rok do 23. aprila). — V konkurznem postopanju o imovini Angeloslava Hrastnika, trgovca v Ljubljani, Karlovska 8, je glede na poravnalno ponudbo prezadolženca (40%) določen poravnalni narok na dan 16. aprila ob 10. pri dež. sod. v Ljubljani.

= **Znižanje delniške glavnice.** Kraljevska banska uprava je odobrila sklep rednega občnega zbora delničarjev Tovarne klobukov »Šešir« d. d. v Škofji Loki, da se glavnica zniža od 2,500.000 na 500.000 Din, in sicer z zložitvijo 5 delnic v 1 delnico po 100 Din.

= **Dobava mesa.** Dne 26. t. m. se bo vršila pri intendanturi komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani direktna pogodba za dobavo mesa za čas od 1. aprila do 30. septembra 1932. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni komandi).

= **Dobave.** Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 1600 kg železne pločevine, 2900 kg žičnikov, 500 kg bodeče žice, 70.000 komadov zakovic, 2000 kg železne pocinkane pločevine, 300 kg spajalnega kositra, 2400 kg cinkove pločevine in 2000 m² strešne lepenke; prometno-komercijalni oddelek pa do 29. t. m. glede dobave 3000 komadov nalučnikov in 700 kg žgane žice. (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri omenjenih oddelkih). Krajevni upravni odbor bratovske skladnice v Brezi sprejema do 4. aprila ponudbe glede dobave bolniškega materijala (vata, vazelin, med, bencin, obvezilni materijal, toplomeri itd.). Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: 23. in 25. aprila pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave ognjegasnega orodja, 22. aprila pri komandi mornarice v Zemunu glede dobave 8000 ton inozemskega premoga, 27. aprila glede dobave 10.000 ton domačega premoga, 9. maja glede dobave strojnega olja, motornega olja, plinskega olja, bombaža za čiščenje strojev, industrijskega petroleja, bencina itd.), 12. maja pa glede dobave raznih barv, laka, lanenega olja, sikativa itd. — (Predmetni oglasi so na vpogled v Zbornici za TOI).

Borze

23. marca.

Na ljubljanski borzi so danes devize London, Newyork, Bruselj, Amsterdam in Berlin za malenkost popustile, devizi Trst in Praga pa sta se okrepili.

Na zagrebškem efektnem tržišču je bila Vojna škoda mirna. Zaključena je bila za kaso po 225 in za april po 223. Dolarski papirji pa so nadalje čvrsti in so se živahno trgovali. V 7% Blairovem posojilu je prišlo do prometa po 54, 53, 53.50, 54.50 in 54.25 v 8% pa po 58. V begluških obveznicah so bili zabeleženi zaključki po 41 in v 4% agrarnih obveznicah po 31.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2281.22 — 2292.58, Berlin 1345.13—1355.95, Bruselj 789.58 do 793.52, Curih 1094.35—1099.85, London 206.11—207.71, Newyork ček 5649.59 do 5677.85, Pariz 222.59—223.71, Praga 167.97 do 168.83, Trst 293.09—295.49.

Zagreb. Amsterdam 2281.22 — 2292.58, Berlin 1345.13 — 1355.93, Bruselj 789.58 do 793.52, London 206.11—207.71, Milan 293.09 do 295.49, Newyork kabel 5671.59—5699.85, New-York ček 5649.59—5677.85, Pariz 222.59 do 223.71, Praga 167.97 — 168.83 Curih 1094.35—1099.85.

Curih. Pariz 20.3450, London 18.86, Newyork 518.25, Bruselj 72.20, Milan 26.8250, Madrid 39, Amsterdam 208.50, Berlin 123.20, Stockholm 101.60, Oslo 100.70, Kobenhaven 103.70, Sofija 3.75, Praga 15.35, Varšava 58, Bukarešta 3.09.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 223.50—225, za marc 223.50 den., za april 223 — 224, 7% investicijsko 61.50—63, 4% agrarne 31—32, 6% begluške 40.75—41.50, 7% Blair 54 — 54.50, 8% Blair 58—58.50, 7% Drž. hip. banka 53.50—56.

Beograd. Vojna škoda 222, 221.50, 221, 220.50 zaklj., za april 224 zaklj., 7% investicijsko 63.50, 63 zaklj., 4% agrarne 32 bl., 6% begluške 40.25, 40.50 zaklj., 8% Blair 56 den., 7% Blair 53 den., 7% Drž. hip. banka 53 den., Narodna banka 4700 zaklj., Priv. agrarna banka 250 zaklj.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago,** 23. marca. Začetni tečaji: **Pšenica:** za marc 50, za maj 52.50, za julij 54.25, za september 56.375; **koruza:** za maj 35.75, za julij 38.625, za september 40; **rž:** za julij 44.75.

+ **Winnipeg,** 23. marca. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 59, za julij 60.25, za oktober 63.

+ **Novosadska blagovna borza** (23. t. m.) Tendenca za koruzo čvrsta, sicer nespremenjena. Promet 61 vagonov. **Rž:** baška 165 — 170. **Oves:** baški, sremski, banatski 125—130. **Ječmen:** baški in sremski 63/64 kg 127.50—132.50, baški in sremski, pomladni 67/68 kg 162.50—167.50. **Koruza:** baška, banatska 94—95; baška, okol. Sombor 95 do 96; baška, sremska za april—junij 95 do 97.50; sremska 95 — 96; sremska, pariteta Šid 96 — 98. **Moka:** baška in banatska »0gg« in »0g« 360 do 380; štev. »2 340 — 360; »5« 305 — 315; »6« 255 do 265; »7« 190 — 200; »8« 122.50 — 127.50. — **Otrobi:** baški, sremski in banatski 92.50—95. **Fižol:** baški, sremski, beli, brez vreče 210 do 220. **Krompir:** beli slovenski 117.50 do 122.50

+ **Budimpeštanska terminska borza** (23. t. m.). Tendenca slabša, promet srednji. **Pšenica:** za marc 12.70, za maj 13.26—13.27, za julij 13.57—13.59; **rž:** za marc 15.90, za maj 16.28—16.32; **koruza:** za maj 15.20 do 15.25.

Iz Slovenjgradca

sg— **Sveti plamen na Sokolskem odru.** V nedeljo 3. aprila se bo uprizoril zvečer v dvorani Sokolskega doma drama »Sveti plamen«. Pridite!

sg— **Škrlatica** se je začela širiti tudi v našem mestu. Prva obolenja so bila opažena v okoliški občini Legen, zdaj pa sta obolela tudi dva otroka v Slovenjgradcu.

Schichtov
RADION
pere sam

Belejše vse bolj kakor cvetna belina, ampak nikomur ne sme iz spomina:

A. Raztopi Radion v mrzli vodi.
B. Kuhaj v raztopini perilo 20—30 minut.
C. Izpiraj perilo najprej v gorki, potem v mrzli vodi.

JR 8/32

in . . . belejše

Veliki kongres velikonočnih zajcev

je sklenil, da bo z ozirom na današnje težke življenjske prilike

VELIKONOČNO IZNENADENJE

poceni in učinkovito.

Vsled tega nujno priporočamo vsem, ki ob priliki velikonočnih praznikov mislijo na svoje ljubljence, da jim za pirhe podare

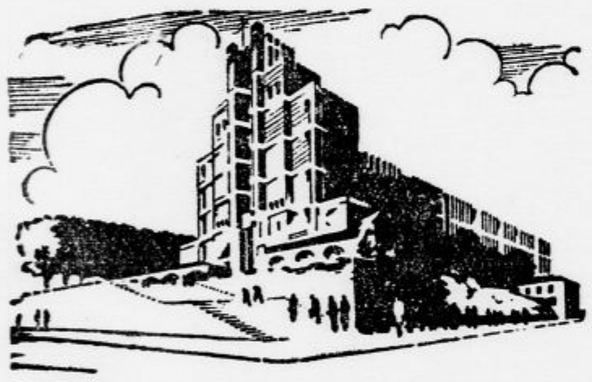

srečke

za zgradbo katedrale

DOBRODELNEGA DRUŠTVA SV. VINCENCIJA V BEOGRADU.

Na ta način se reši veliki problem velikonočnih daril

poceni in z velikim uspehom.

GLAVNI DOBITEK:

Din 5,000.000 (pet milijonov)

in z delnimi dobitki:

Din 2,500.000.— (1/1 srečka Din 100.— vloga)
Din 1,250.000.— (1/2 srečka Din 50.— vloga)
Din 625.000.— (1/4 srečka Din 25.— vloga)

kakor tudi ostali dobitki:

dvakrat Din 500.000.— desetkrat Din 100.000.— stokrat Din 10.000.—

ZAMOREJO TO SIJAJNO IDEJO ODLIČNO NAGRADITI!

Žrebanje 1. maja 1932

SREČKE PRODAJAJO: vsi župni uradi, kolekture, denarni zavodi, cerkve in dobrodelne ustanove itd.

Centrala: **BEOGRAD,** Ulica Jovana Ristića 20

Prodajna podružnica: **ZAGREB,** Tvrtkova ulica 5.

Oglas

Izdajateljsko podjetje »Jug«, Beograd, Krunska 20, je bilo pooblaščeno za prodajo slik bodoče rimsko-katoliške katedrale v Beogradu in srečk, ki so bile izdane v korist zgradbi iste katedrale.

Ker pa imenovano podjetje ni izpolnjevalo pogojev, ki so mu bili predpisani za to prodajo, je pristojna oblast z današnjim dnem podjetju odvzela to pooblaščenje.

Smatramo se dolžne, da o tem preklicu pooblastila obvestimo vse interesente s prošnjo, da vzamejo v vednost, **da imenovano podjetje nima več nobenih pravnih odnošajev nasproti nam.** 3830

Beograd, dne 18. marca 1932.

Dobrodelno društvo Sv. Vincencija v Beogradu.

Iz življenja in sveta

Tu je bila proglašena mandžurska država

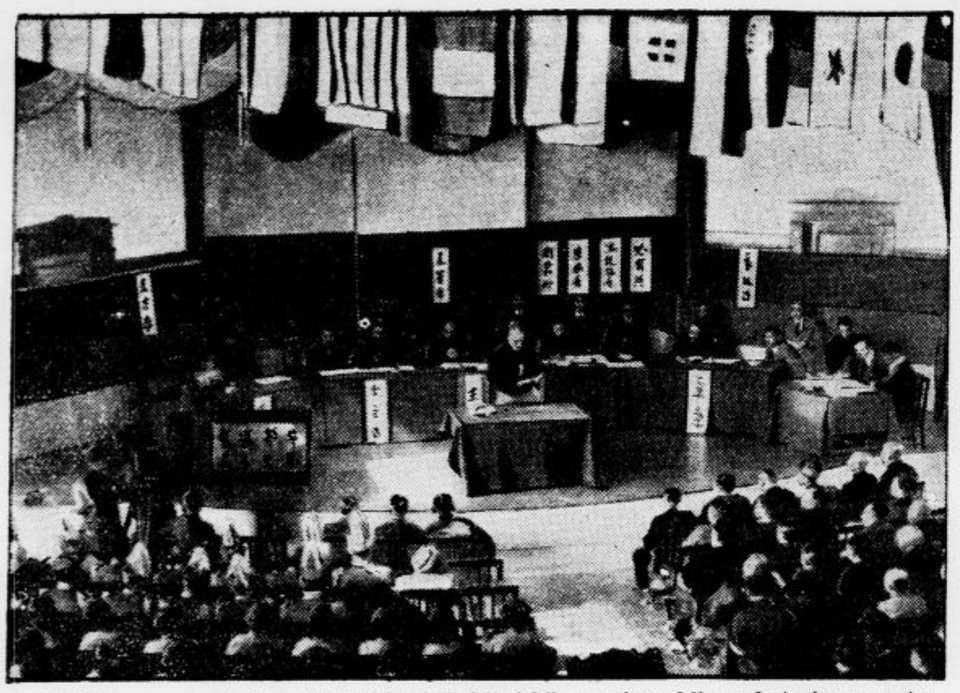

V Mukdenu so sestavili zastopniki štirih kitajskih provinc oklic, s katerim se ustanavlja nova mandžurska država, ljudovlada z 28 milijoni prebivalcev

Stalna Velika noč

Svet Društva narodov je prosil evropske vlade, naj mu še pred 1. majem 1932 sporoče svoje stališče nasproti stalnim velikonočnim praznikom, ki jih je bila sklenila mednarodna konferenca za reformo koledarja oktobra lanskega leta v Ženevi. Konferenca je predlagala vsem katoliškim cerkvam, naj se obhaja Velika noč vsako leto drugo nedeljo v aprilu.

Večji del odposlancev se je v imenu svojih vlad že izjavil za predlog, samo predstavniki Zedinjenih držav in nekaterih drugih vlad niso mogli privoliti v to, ker so bila njihova pooblastila premajhna. Zato je bilo sklenjeno, da se vlade teh držav dodatno izjavijo k predlogu do 1. maja letošnjega leta. Kadar bi bilo to doseženo, bi se predlog poslal Vatikanu s prošnjo, naj ga blagohotno prouči.

Sklep konference, ki se je odločila za stalno Veliko noč, ima socialno in gospodarsko ozadje. V sedanjih razmerah se Velika noč obhaja vedno z razlikami do 35 dni, kar seveda neugodno vpliva na industrijo trgovine, sodstvo in na šole. Če bo predlagana reforma sprejeta, se bodo velikonočni prazniki gibali namestu v obdobju do 35 dni, samo v obdobju 7 dni. Britski parlament je že zavzel stališče k temu vprašanju in je določil, da se ima obhajati Velika noč vsako leto med 9. in 15. aprilom. Cerkveni zgodovinarji jemljejo namreč 7. aprila kot dejanski dan Kristovega križanja. Ker se je vršilo križanje na petek, bi se obhajala Velika noč po novem koledarju vsakega 9. aprila.

Zanimiva dediščina

V Vallecrosiji pri Ventimigliji je umrla 81-letna Jelizaveta Štefanova, vdova po Vasiliju Jarošenku, ki je v carskih časih igral v ruskem političnem in gospodarskem življenju znatno vlogo, po prevratu pa se je rešil s svojim velikim premoženjem v Italijo.

Jelizaveta Štefanova je bila čudakinja. Pod nobenim pogojem ni hotela veljati za staro in se je tudi oblačila ter vedla kakor 20-letno dekle. Nekoč je dala poklicati znamenitega kirurga prof. Giuseppa Mora iz Genove, da bi ji izoperiral — starost, približno tako, kakor se odreže nadležen slepič. Prof. Moro ji seveda ni mogel ugoditi, pač pa ji je poslal na vrat svojega istotako znamenitega tovariša, psihiatra Artura Morsellija. Ta je staro damo malo opazoval, potem je oblasti priporočil, naj jo da pod nadzorstvo in razdedini, kar se je tudi zgodilo. Poiskali so ji varuha.

Toda stara vdova tudi v novih okoliščinah ni nehala uganjati nenavadnih reči. Tako je dala poleg svoje krasne vile zgraditi majhno, lepo hišo, v katero je naselila vse — mačke brez gospodarja, ki so jih mogli v okolici poloviti zanjo. Skrbela je za to, da so imele te mačke v novi hiši prijeten stan in dovolj dobre hrane. Sčasoma se je število teh štirinogatih njenih varovank pomnožilo na preko 300 eksemplarjev. Sosedje seveda niso bili nič preveč srečni nad tem mačjim penzionatom, a s svojimi pritožbami niso mogli doseči ničesar.

Pred nekoliko dnevi je čudakinja, kakor rečeno, umrla. Ostavila je lepo imetje kakšnih 12 milijonov dinarjev. Takoj po njeni smrti so se začeli od vsepovsod oglašati dediči, ki se jim skomina po tem bogastvu. Celo sovjetska vlada se je oglasila, češ, da je Jarošenko ta denar svoj čas odnesel protizakonito v tujino. Da-li reflektira sovjetska vlada tudi na mačke pokojne vdove, ni znano.

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Trockij – brodolomec

Lev Trockij nima sreče, odkar so ga izgnali iz Rusije. Pred časom je na otoku Prinkipo zgorela vila, v kateri je stanoval. Ogenj je uničil mnogo dragocenih listin in rokopisov, ki so služili nekdanjemu komisarju za pisanje novejše zgodovine. Po požaru se je Trockij preselil v neki hotel.

Nedavno je prosil češkoslovaško vlado za dovolitev bivanja v čsl. republiki, a vlada je prošnjo odklonila ker ni bilo iz prošnje razvidno, kaj namerava storiti Trockij potem, ko bo njegovo bivanje v češkem kopališču pri kraju. Tudi so države, skozi katere bi se bil moral Trockij peljati na Češkoslovaško, odklonile vizum v njegovem potnem listu.

Zdaj poročajo pa še o najnovejšem doživljaju, ki ga je imel Trockij pred dnevi. Ribaril je v motornem čolnu z dvema tovarišema. Nenadoma je potegnil močan veter in vrgel čoln na Pasji otok. Pri tem se je motor poškodoval, da je čoln postal nesposoben za vožnjo. Trockij in tovariša so morali prečuti noč na otoku, kjer jih je naslednji dan odkril ribič, ki je slučajno vozil ondi mimo.

Maščevalec ločene žene

Letos v februarju je napadel 37 letni Otmar Pogačnik v Draždanah 40 letnega trgovca Riharda Kriebla. Pred draždansko poroto, kjer se mora storilec te dni zagovarjati za svoj zločin, je Pogačnik orisal svoje, na doživljajih bogato življenje. Doma je iz Jugoslavije in je vstopil malo pred začetkom svetovne vojne v francosko tujsko legijo. Ko je tam odslužil svoj rok, se je naselil na majhnem posestvecu v Franciji ter se oženil z neko Italijanko. Oktobra 1931 pa je prišel v Draždane, kjer je pohajal ljudsko šolo. Tam se je sešel s Krieblovo ženo, ki mu je bila znana še izza mladih let. Od decembra 1931 je bil trgovec Kriebel ločen od svoje žene in jo je le pomanjkljivo podpiral. Pogačniku se je Krieblova tako smilila, da je sklenil iz sočutja do nje izvršiti zločin nad njenim možem. Proces še ni končan in bo trajal dva do tri dni.

Antinikotinist Goethe

Goethe je imel precej različna razmerja do vsakdanjih strupov. V mladih letih, ko je študiral v Lipskem, a tudi pozneje, je zelo cenil pijačo, pivo in vino in si je obojega privoščil v dovolj izdatni meri. Pozneje je postal zmernejši, abstinent pa ni bil nikoli. Poleg tega je bil Goethe velik jedec in celo, kadar je malo jedel, je pojedel več nego povprečni človek. To je pač vsaj doprineslo k vzroku njegovih motenj v prebavilih. Zaradi teh neprijetnosti se je večkrat — vsaj mimogrede — moral odreči pijači.

Eckermann pripoveduje, da je Goethe nekoč svojim gostom pri večerji natočil vina, sam pa je pil vodo iz Marijanskih Lazni. Kavo je užival večinoma z mlekom, vendar samo v majhnih količinah. V pogledu tobaka pa je bil dosleden antinikotinist. Nekoč je prejel kemik Runge od Goetheja škatlico kavnih zrn, katera mu je poslal neki Grk kot »nekaj izrednega..« Goethe je poslal kavo Rungeu s pismom: ... »To Vam lahko rabi pri Vaših raziskovanjih.« Imel je prav. Runge je kmalu potem odkril v kavi kofein.

Posebnosti stoletnice Goethejeve smrti

Tujci, ki se udeležujejo prireditev ob stoletnici Goethejeve smrti v Weimaru, imajo priliko videti marsikakšno posebnost, ki je domačini sicer niso deležni. Tako je bila na dan stoletnice Goethejeve smrti in je vsak naslednji dan Goethejeva hiša Am Alten Frauenplan dopoldne zaprta in se odpre za obiskovalce šele ob 14. popoldne. V smrtni uri med 11. in 12. uro dopoldne pa se odpre veža in tujci lahko pogledajo skozi vrata v drugače vedno zaprt prostor, kjer stoji v prijetni temi nadčloveško veliko Goethejevo poprsje, ki ga je napravil kipar Rauch. Tam je ležal Goethe na mrtvaškem odru do 26. marca, ko so ga odnesli v grobnico k zadnjemu počitku.

Pri Goethejevem pogrebu

Neki Berlinčan, ki je videl Goethejev pogreb in se ni zavedal, koga je izgubilo človeštvo s pokojnikovo smrtjo, je vzkliknil: »Kakšno reč uganjajo s tem Goethejem! Saj se naravnost zdi, kakor da je umrl kakšen pruski general!«

Koncentracijska vlada na Japonskem?

Princ Saijoni (na levi)

se imenuje kot naslednik sedanjega japonskega ministrskega predsednika Inukeia, čeprav so dosegli nacionalisti, katerim pripada slednji, pri zadnjih parlamentarnih volitvah uspehe. Odločilni politični činitelji smatrajo, da potrebuje zdaj Japonska koncentracijsko vlado, ki bo na zunaj in na znotraj pomirjevalno vplivala

Premišljujete kam?

Svetujem Vam k tvrdki **DRAGO SCHWAB v Ljubljani.** Že ogled krasnih vzorcev blaga za obleke, površnike, trenchcoate in izredno nizke cene vas bodo prepričale, da se tu najboljše in najcenejše oblečete!

Kreugerjeva edina ljubezen

Po smrti švedskega kralja vžigalic so v mnogih listih pisali, da ni nikoli mislil na to, da bi se oženil. To pa ni točno, kakor je povedal neki njegov stric. Ta pravi, da se je bil Ivar Kreuger kot mlad

Odvetnik Ellef Löfgren,

bivši švedski vnanji minister, ki mu je poverjena uprava osebne zapuščine preminulega najbogatejšega Evropca Ivarja Kreugerja

človek zaljubil v zelo mlado in lepo Norvežanko, ki mu je ljubezen menda tudi vračala. Toda njeni starši so bili proti vsaki zvezi, češ, da je Kreuger preveč reven, da bi lahko hranil ženo. Pozneje se Kreuger ni več menil za ženske, svoje prve ljubezni pa ni nikoli pozabil.

Velikonočna številka ilustrovane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

je izšla in se dobi po vseh trafikah za 2 Din.

Velikonočni teden v Rimu

»Očetje dobre smrti«, posebnega meniškega reda, pri velikonočni procesiji v rimski Kolosej

Finska Mata Hari

Helsinkov, finskega glavnega mesta, se je polastila te dni velika razburjenost, ko so odkrili v njenem elegantnem stanovanju umorjenko, ki je že tri dni ležala mrtva v njem. Gre za »madamo Craucherjevo«, pustolovko čije pravo ime je bilo Marja Aallto Lindell. Njeno življenje je bilo zelo burno. Večkrat je sedela v ječi zaradi tatvine in vlomov, baje je vsakokrat v ječi rodila otroka, ki ga je takoj predala javni oskrbi. Njena izobrazba je bila takšna, da še pravopisa ni nikoli poznala. Vendar je bila zelo bistroumna in častihlepna, vrhu tega tudi izredno lepa. Postala je komunistinja in je kot govornica vodila mnogo shodov. Baje je do svoje smrti prejemala denarno podporo iz sovjetske Rusije. V njenem stanovanju so se shajale odlične osebnosti, finančniki, učenjaki, častniki in marsikateri mladi pesnik, ki je našel v njeni hiši gostoljuben sprejem, jo je proslavljal v svojih pesmih.

Pred dvema letoma se je seznanila z Viktorjem Kosolo, voditeljem lapovskega gibanja, in čeprav so ga svarili pred njenimi zvezami z boljševiki, ga je znala tako zaplesti v svoje mreže, da ji je ostal do smrti zvest in pokoren prijatelj. Postala je celo agentinja in blagajničarka lapovske organizacije, a ker ji ta ni mogla postreči z visokim in rednim honorarjem, trdijo, da si je dala plačevati različne posle iz Rusije. Potrebovala je res mnogo denarja in se ni strašila niti izsiljevanja, da je prišla do njega. Pred nekaj časa se je razdrlo njeno prijateljstvo z lapovskim generalom Walleniusom in takrat mu je zagrozila z objavo različnega kompromitirujočega gradiva, ki je bilo v njenih rokah. Baje je to gradivo izročila tudi nekim, vladi zvestim listom.

V Helsinkih obtožujejo lapovsko vodstvo, da je samo odstranilo nevarno žensko s svoje poti. Že nekoliko dni prej je govorila, da ji lapovci strežejo po življenju in da je za vsak primer spravila na varno razne važne papirje.

Poznavalec umetnosti

V pariških umetniških krogih si šepečejo anekdoto, o kateri pa trdijo, da ni nič izmišljena.

Neki industrijec, ki je obogatel po vojni, je odkril v sebi nenadoma velike zmožnosti kot poznavalec umetnosti in si je v dveh letih naložil ogromno zbirko modernih slik — Manet, Monet, Césanne, Van Gogh, Gaugin, Picasso, Matisse, Bracque itd. Nekega dne je, ves ponosen na ta zaklad, povabil k sebi enega najznamenitejših pariških umetnostnih izvedencev. Dolgo je romal ta od slike do slike, molče mu je sledil hišni gospodar. Ko sta pregledala vse, je vprašal profesorja: »No, kaj pravite, dragi?« — »Kaj pravim?« je menil ta počasi. »Pravim samo to, da ste tu edini original.«

ANEKDOTA

Edino in zelo kratko srečanje med Goethejem in Heinejem v Weimaru je zelo malo znano.

Heine, ki je takrat še brezpogojno častil Goetheja in ki je bil v Nemčiji že slaven mož, je prišel v Weimar samo z namenom, da se seznani z velikim pesnikom. A njegov obisk se je spremenil v razočaranje S srcem, polnim upanja, je stal v sprejemnici in čakal velikega trenutka, ko se bo občudovani mož pojavil na vratih.

Vrata so se odprla Goethe je vstopil in pozdravil obiskovalca z dostojanstveno gesto, ki mu je bila lastna. To bi še šlo — toda takoj nato je pričel razgovor o zelo nepričakovanih rečeh, o vremenu, lepih drevesih itd. Hipoma je vprašal pesniškega tovariša, ki je mogel komaj govoriti: »In s čim se bavite sedaj g. Heine?«

Heine je odgovoril hitro: »Z lastnim »Faustom«.« Drugi del Goethejevega Fausta« takrat še ni bil izšel.

Po kratkem, mučnem molku je vprašal Goethe z ledenim glasom »In nimate nobenih drugih poslov v Weimaru, g. Heine?«

Heine je odkimal: »Ko stopim čez ta prag, so vsi moji posli v Weimaru končani, ekscelenca!«

S kratkim, hladnim pozdravom ga je Goethe odslovil.

Gospodarska kriza in knjige

Angleški listi ugotavljajo zanimivo dejstvo, da se naklada in prodaja knjig v Angliji navzlic gospodarski krizi zadnjih časov množi. Stopi v katerikoli oddelek angleškega vlaka, povsod boš naletel na dama ali gospoda s knjigo v roki. Medtem ko se v drugih civiliziranih deželah knjižni trg krči, je na Angleškem narobe. To izhaja iz tega, ker vidi Angež svojega največjega prijatelja v knjigi. V zvezi s porastom knjižnih naklad je tudi to, da Angleži čedalje bolj opuščajo družbo in družabne prireditve. Zato pa se vedno tesneje vežejo na dobro knjigo, ki jim je najboljša svetovalka. Knjižna kultura na Angleškem gre tako daleč, da ima skoro vsaka delavska družina lastno knjižnico.

Z razorožitvene konference

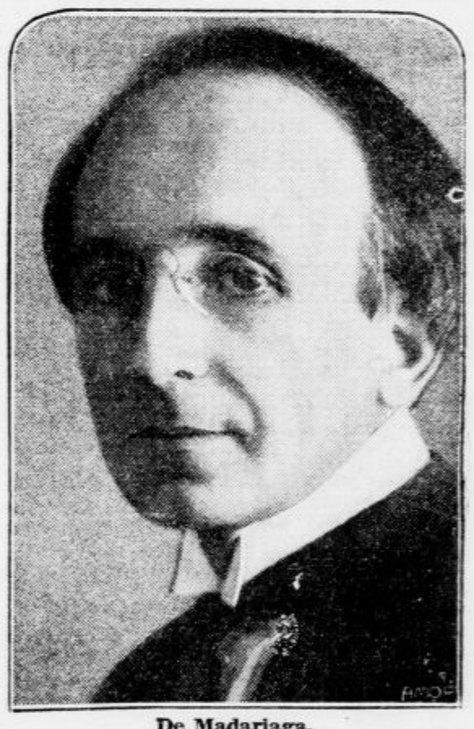

De Madariaga,

španski poslanik v Parizu, ki predseduje »zračni komisiji« razorožitvene konference

Pol za šalo, pol zares

Idealno letovišče

»Ta kraj je res idealno letovišče! Če gojiš sport, se tako utrudiš, da moraš v posteljo, če pa ne gojiš sporta, dremaš od samega dolgega časa.«

Pri zobnem zdravniku

Pacient: »Kaj, petdeset dinarjev zahtevate, ker ste mi izdrli zob? Saj računajo drugod komaj tretjino te vsote!«

Zobni zdravnik: »Mogoče je tako, kakor pravite, ampak vi ste med izdiranjem tako tulili, da so mi pobegnili vsi pacienti iz čakalnice.«

Vsak dan ena

»Ali nista več prijatelja s Tonetom, ker si ga tako mrzlo pozdravil?«

»Ne, posodil mi je pet kovačevih

Švedska zmaga v hockeyu na ledu

Švedsko moštvo, ki je letos zmagalo v berlinskih evropskih tekmah v hockeyu na ledu

J. O. Curwood 69

Na meji sveta

In v tistem trenutku se je divji Smith obrnil kakor vrtavka, da bi tudi z Grahamom izpregovoril svojo besedo.

John Graham je bil stal teh nekaj sekund, kakor da bi ga bila zadela kap, in krčevito stiskal dekle k sebi. Stal je za njo, njeno telo ga je varovalo, njena glava je zakrivala njegovo srce. Med tem, ko se je divji Smith zavrtil, je Graham izdrl zamokres, in v njegovem obrazu se je zabliskala peklenska zavest, da divji Smith ne more streljati, ne da bi ubil dekle. Divji Smith je videl, kako je Graham počasi in odločno vzdignil samokres, in mu kakor uklet zastrmel v zmagoslavni obraz. Samo ta obraz je videl. Od tega obraza do dekletovega je bilo utegnilo biti deset, morda tudi dvanajst centimetrov. Videl je samo ta hudobni obraz — in iztezajočo se roko, kriveče se prste in črno ustje cevi, ki je merila na njegovo srce. In nato, v tej poslednji sekundi, se je zabliskal samokres divjega Smitha, in Grahamov hudobni obraz je bil zdajci kakor odpihnjen. Divji Smith — ne Mary — je zdaj zaprl oči. Ko jih je spet odprl, je videl Mary, kako se je sklanjala nad Alanovim truplom in jokala. Stari iskalec zlata je spoštljivo vzdignil samokres, iz katerega je bil sprožil zadnji strel, in pritisnil svoje tanke ustnice na vročo cev.

Nato je stopil k Alanu. Privzdignil mu je glavo, ki je ohlapno visela nizdol, med tem ko si je Mary zakrila obraz z rokami. V muki svojega srca je molila k Bogu, naj tudi njo pokliče k sebi, zakaj Alan je bil mrtev in brez njega ni hotela živeti.

Proseče je iztegnila roke proti nebu. »Vrni mi ga,« je zašepetala. »vrni mi ga.«

Solze, ki so jo skelele v očeh, ji niso dale opaziti izpremembe, ki je mahoma izpreletela črte divjega Smitha; a njegov glas ji je zdajci udaril na uho, kakor iz daljne daljave.

»Alana ni zadela svinčenka,« je rekel divji Smith. »Svinčenka je udarila v skalo, in odbit kos kamna mu je priletel prav med oči. Ni mrtev in tudi še ne bo tako kmalu umrl!«

Koliko tednov, mesecev, ali let je bilo minilo od tistega trenutka, ko ga je pred vilinjo votlino minila zavest, tega Alan ne bi mogel povedati. Vedel je le, da je dolgo, neizrekljivo dolgo plaval na belem, mehkem oblaku po širnem prostoru in zaman izkušal dohiteti dekle s čudno znanim obrazom, ki je na drugem oblaku plavalo pred njim. In ta oblak se je mahoma raztrgal kakor velika ledena gruda, in dekle je strmoglavilo v neizmerno globino, nad katero sta bila plula v svojih oblačnih ladjah. In on je skočil za njo in padal mnogo sto let v brezdno, ki mu ni bilo dna. Potem je zasijala k njemu čudna svetloba — in lesket žarkov je bil okoli njega in zvenenje cimbal in visokih, pojočih glasov. Nato se je pogreznil v dolgo spanje brez sanj, in ko je odprl oči, se je našel v postelji in zagledal tik pred seboj obraz z bleščečimi se očmi, ki so ga napeto gledale skozi morje solz.

In glas, ki je prihajal iz tega obraza, je krotko, sladko in radostno zašepetal: »Alan!«

Poizkusil je iztegniti roke. Obraz se je približal in se nežno pritisnil k njegovemu obrazu. Mehke roke so ga objele, mehkejše ustnice so poljubljale njegova usta in njegove oči.

To je bilo peti dan po boju v soteski duhov. Šesti dan je sedel v svoji postelji pokoncu in sprejel obisk divjega Smitha; in nato so prišli Keok, Nawadlook, Tatpan, Topkok in Wegaruk, njegova stara, dobra gospodinja. Mary ga je le komaj za kak trenutek pustila samega. A Tautuka in Amuka Toolika ni bilo: opazil je Keokino izpremenjeno vedenje in spoznal po njem, da sta njegova glavna pastirja mrtva. Vendar se je pa bal izreči neposredno vprašanje, zakaj bolj od vseh drugih je ljubil ta dva dobra tovariša, s katerima je bil tolikokrat hodil po tundrah.

Divji Smith mu je prvi vse natanko razpovedal — le boja pri votlini ni dosti omenjal, zakaj to je bilo Maryjina stvar.

»Graham je imel s seboj več ko trideset mož, in samo deset jih je ostalo živih,« je rekel stari iskalec zlata. »Šestnajst smo jih pokopali, sedmim ranjencem pa strežemo. Zdaj, ko je Graham mrtev, jih je neznansko strah, da jih ne bi predali sodiščem. Zavedajo se, da so brez Grahama in Rosslanda izgubljeni.«

»A naši možje?« je s šibkim glasom vprašal Alan. »Kaj je z mojimi ljudmi?«

»Borili so se kakor vragi.«

»Da, vem. Ali —«

»V brzem pohodu so prišli z gora, niti ure niso počivali.«

»Saj veš, kaj mislim.«

»Ne mnogo, Alan. Sedem jih je ubitih — s Sokwenno vred.« Naštel je imena vseh padlih, a niti Tautuka niti Amuka Toolika ni bilo med njimi.

»In Tautuk?«

Sport

Madžarski Pecsi Vasuts Club v Ljubljani

Izredno neugodne vremenske razmere so onemogočile tudi največje želje naših vodilnih klubov, da pričnejo čimprej s tekmovanji v letošnji sezoni. In ko je nogometna sezona v Zagrebu in Beogradu že v polnem razmahu, se pri nas še vedno čaka na prve pomladanske tekme.

Zaradi tega je že sam sklep naših vodilnih klubov, da priredijo na velikonočne praznike skupen nogometni program zelo pozdraviti.

Akoravno se je obema našima vodilnima kluboma nudila prilika, da zaposlita obe svoji prvi garnituri izven Ljubljane za ugodnejše pogoje, sta se vendar odločila za riziko, da nudita naši sportni publiki čim zanimivejši program. In to jima je uspelo z gostovanjem Pecsi Vasuts Cluba, ki ranžira med najboljšimi madžarskimi provincijalnimi klubi.

Madžari bodo z ozirom na njihovo tipično igro našim najboljšim igralcem najkoristnejši izpit pred pričetkom letošnje prvenstvene sezone.

Razen tega vlada pri nas za nastope Ilirije in Primorja itak velik interes že zaradi samega antagonističnega karakterja vsake njihove skupne prireditve.

Stalna neizvestnost o srečnejšem ali boljšem izidu bo tudi sedaj glavna privlačna sila te prireditve.

V jutrišnji številki bomo objavili postavo in zadnje rezultate gostov.

Gotovo je, da bosta oba naša kluba mobilizirala ob tej priliki svoje najboljše moči, kajti že naslednjo nedeljo jih pričakujejo ostre in težke podsavezne ligine tekme.

Obe tekmi bosta odigrani na igrišču Ilirije, ki bo v to svrho posebno pripravljeno.

Mariborski medklubski odbor LNP (službeno). V nedeljo 27. in ponedeljek 28. t. m. se bodo vršile naslednje tekme: v nedeljo: ob 10. prijateljska tekma SK Svoboda mlad. : SK Železničar mlad.; ob 14. predtekma; ob 15.30 mednarodna tekma SK Südbahn (Gradec) : SK Rapid. V ponedeljek: ob 10. prijateljska tekma SK Rapid rez. : SK Svoboda rez.; ob 14. predtekma; ob 15.30 mednarodna tekma SK Südbahn (Gradec) : SK Železničar. Službujoči odbornik v nedeljo g. Kemeny, v ponedeljek g. Amon. V Murski Soboti bo v ponedeljek 28. t. m. ob 14.30 prvenstvena tekma SK Mura : SK Železničar rez. Službujoči odbornik g. Peterka. Tajnik I.

Mariborski smučarski klub. Ob priliki tekme v smuku na Peci za velikonočne praznike bo maševal v Uletovi koči predsednik Aljaževega kluba g. dr. Jehart, in sicer na velikonočno nedeljo in ponedeljek. — Visokoalpinski tečaj na Peci se je pričel ter se ga udeležuje lepo število smučarjev, začetnikov ter izvežbanih. Naknaden vstop je vedno mogoč ter se sprejemajo prijave v Uletovi koči. Tekma v smuku je določena na velikonočni ponedeljek 28. t. m.: start ob 9 uri. Za tekmo so se prijavili najboljši smučarji iz vse države. Zdravniško službo bo imel dr. Maks Žgur.

Cross-country za prvenstvo mesta Maribor priredi dne 27. t. m. ob 11. SK Železničar. Proga meri 7450 m. Start in cilj na igrišču SK Rapida. Pravico do udeležbe imajo samo verificirani atleti JLAS ki so člani mariborskih klubov. Prijavnina znaša 10 Din za osebo. Prijave sprejema do 26. t. m. Josip Fischer, delavnica drž. železnic na koroškem kolodvoru. Za zmagovalca je razpisal SK Železničar prehodni pokal. Pokal preide v trajno last dotičnega, ki si ga pribori trikrat zaporedoma, ali pa petkrat v presledkih. Drugo in tretje plačirani tekmovalci prejmejo plakete. Začasni posestnik pokala je Franc Podpečan (SK Železničar). Tekmuje se po pravilih JLAS.

Mednarodni table tenis-turnir SASK v Gradcu. Preteklo soboto in nedeljo se je vršil v Gradcu mednarodni table tenis-turnir SASK. Turnirja so se udeležili poleg zelo močnih avstrijskih igralcev tudi člani SK Mure iz Murske Sobote, in to gdč. Cimperman in brata Nemec, ki so dosegli v zelo ostri konkurenci nad vse častne rezultate. Rezultati so bili: moški single za Weberjev pokal: 1. Nemec Ludovik, 2. Nemec Janez (oba SK Mura), 3. Kirchner (ASV Gradec). Brata Nemec sta pokazala odlično formo in sta nadkriljevala vse nasprotnike. Ženski single: 1. gdč. Grossek (ASV), 2. gdč. Cimperman (Mura), 3. Sieber (ASV). Prvakinja Štajerske je le s težavo premagala našo državno prvakinjo. Moški double: 1. brata Nemec (Mura), 2. Kirchner-Stanković (ASV Mura). Mired-double: 1. gdč. Cimperman-Nemec Janez, 2. Grossek - dr. Jentl (ASV). Domači igralci niso bili kos dobro vigranemu paru Mure. Igralci SK Mure so pokazali izvrstno formo. Po doseženih rezultatih lahko sklepamo, da imajo na turnirju za prvenstvo dravske banovine, ki se bo vršil dne 27. in 28. t. m. v Murski Soboti, najlepše izglede.

Prvenstvo dravske banovine in mesta Ljubljane v table tenisu v Ljubljani. Na tozadevno pojasnilo SK Mure smo prejeli v objavo naslednji dopis: Vsekakor je napravilo čude nvtis, da sta dva kluba istočasno razpisala prvenstvo dravske banovine v table tenisu. »Jutro« je najprej objavilo razpis SK Ilirije, pozneje pa še razpis SK Mure s pojasnilom SK Mure, da ima klub tozadevno dovoljenje saveza in da je delegat Mure na glavni skupščini JTTS predlagal, naj se prvenstvo banovine vrši v Murski Soboti. Prav do tu vse lepo. Znano nam je (čeprav SK Ilirija ni bila na skupščini navzoča), da skupščina ni nikdar odobrila oziroma sprejela predloga SK Mure glede spremembe kraja banovinskega prvenstva in ostane edino še zadnje, da se držimo pravil, ki striktno določajo (Pravilnik o odigravanju prvenstvenih utakmica), da se ima prvenstvo vršiti v Ljubljani. Na podlagi tega določila pravilnika je Ilirija popolnoma pravilno razpisala banovinsko prvenstvo v Ljubljani in ni zato iskala nikakega pooblastila, odnosno dovoljenja od strani saveza, ker ji tega tudi ni bilo treba. Neglede na to se nam zdi izključeno, da bi savez odobril, da se vrši prvenstvo v Murski Soboti, ker ne bo gazil svojih pravil in ne bo izdajal takega odobrenja, ne da bi preje vprašal za mnenje vse tri ljubljanske klube, člane saveza. Ker ima tudi SK Ilirija svojega člana v saveznem odboru, kateremu so bili do sedaj vedno poslani savezni sklepi, posebno taki ki se tičejo naše banovine, in ni Ilirija dobila nikakega sporočila, da se prvenstvo ne vrši v Ljubljani, vztraja pri svojem razpisu in se bo torej prvenstvo Dravske banovine vršilo skupno z ljubljanskim dne 27. in 28. t. m. v Ljubljani. **Table tenis sekcija SK Ilirije.**

SK Ilirija. Danes popoldne ob pol 19. bo na igrišču trening za cross-country tekače. Sigurno naj pridejo Banovec, Ilovar, Marchiotti, Osterman, Senčar Lado in Polde, Šporn, Tinta, Vrečko, Zuccatto, Lejka, Osvald. Prinesite seboj žepne baterije. Garderoba kurjena. Vsi in točno!

SK Ilirija (table-tenis). Dne 24. in 25. t. m. se bo vršil interni turnir. Pozivam gg. br. Grünfelda, Lokoviša, Dečmana, Stoparja, Djinovskija, Weissbacherja, Žišata, Payerja in Pečata. Izostanek se ne opraviči. Vsak naj prinese po eno »Thema« žogo.

ŽSK Hermes (kolesarska sekcija). Drevi ob 20. važen sestanek vseh kolesarjev v klubovem lokalu v vili Kovačič, Kettijeva 7.

Vremensko poročilo z Mrzlega studenca. Temperatura —5 stop. C. Vreme jasno, menjajoče se oblačno, veter, severo-vzhod. Snega novega, suh pršič, 15 cm. Smuka idealna. Obetajo se za praznike krasne snežne razmere. Daljše ture so: Mrzli studenec, Rudno poljo—Praprotnica Bohinj — Mrzli studenec — Bled — Mrzli studenec — Koprivnik — Nomenj. Sv. Janez — Bohinj, temp. +2, vreme jasno, snega 30 cm, sneg pršič, skakalnica in smuka idealna. Pohorje, temp. —4, vreme oblačno, pomalem sneži, 5 cm novega snega pršiča. Mariborska koča, Pohorje. Koča na Klopnem vrhu, isto, temp. —6, vreme oblačno. Pohorje, Ribniška koča, temp. —4, vreme oblačno, pomalem sneži, 10 cm suhega pršiča. Izgledi za velikonočne praznike so v Pohorju najboljši.

Sokol

Izšla je četrta številka »Sokola«, lista jugoslovenskega sokolskega prednjaštva. V uvodniku se spominja list 25letnice prednjaškega delovanja br. Djoke Ilića, načelnika sokolske župe v Beogradu in načelnika Sokola I. istotam. V dališem članku priobčuje br. Jeras potek saveznih smučarskih tekem v Bohinjski Bistrici. Priložene so tudi skice vseh tekmovalnih poti ter uradni rezultati. Vodnik jugoslovenske sokolske delegacije za slovanske smučarske tekme SSS v Štrbskem Plesu, br. Podgornik pa je v sledečem članku popisal potek te sokolske prireditve. Nadalinja razpravica je posvečena snaženju telovadnic, poglavju, ki kaže marsikje svoje slabe strani. Nato so objavljene vaje in navodila župe Osijek za članske tekme za sokolske čete 1933., nakar sledi razpredelnica o raznih važnih pojavih v tehničnem svetu.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Svojo dolgo let obstoječo, dobro vpeljano, prodajalno

delikates in pivnico Djordjević & Comp.

Beograd, Knežev spomenik 3

prodam takoj ali s 1. majem radi drugih poslov. 3709

DJOKA Ž. DJORDJEVIĆ,
zakupnik Kolarca

Ali ste že naročnik slovenske ilustrovane tedenske revije „Življenje in svet“?

Radio

Izvleček iz programov

Četrtek 24 marca.

LJUBLJANA 12.15:: Plošče. — 12.45: Dnenve vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 17.30: Salonski kvintet. — 18.30: Vinarstvo. — 19: Poglavje iz vzgojeslovja. — 19.30: Obramba zaledja pred vojnimi strupi. — 20: Plošče. — 20.30: Händelov oratoroij »Samson«.

Petek 25. marca.

LJUBLJANA 15.40: Uvod v prenos. — 16: Wagner: »Parsifal«, prenos iz gledališča v Zagrebu. — 22: Napoved časa in poročila. BEOGRAD 11.05: Radio-orkester. — 12.05: Pesmi. — 17: Popoldanski koncert. — 20.30: Plošče. — ZAGREB 16: Prenos Wagnerjevega »Parsifala« iz gledališča. — PRAGA 16: Koncert iz Brna. — 17.05: Godalni kvintet. — 19.20: Kontrabas in klavir. — 20.40: Koncert na orgle. — 21.30: Klavirske skladbe. — BRNO 16: Pevski koncert. — 17.05: Prenos iz Prage. — 19.20: Sonoate. — 20: Verdijev »Requiem«. — VARŠAVA 17.35: Cerkveni koncert. — 18.05: Orgle. — 20.15: Nabožna glasba. — DUNAJ 18: Bachov »Pasion sv. Mateja«. — BERLIN 20.45: Nabožna glasba. — 22: Orgle. — 22.20: Tretje dejanje Wagnerjevega »Parsifala«. — KÖNIGSBERG 16: Pesmi. — 17: Klavirske skladbe. — 18: Godba na pihala. — 20: Verdijev »Requiem«. — MÜHLACKER 16.30: Beethovnov koncert. — 18.30: Pasion sv. Mateja. — 22: Nabožna glasba. — BUDIMPEŠTA 17: Cerkveni koncert. — 18.45: Bachov »Pasion sv. Janeza«. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 20.45: Koncert solistov.

Veliko tovarniško podjetje

ISČE za svoje vrtnarstvo

vrtnarja

s specialnim poznavanjem povrtnine in vzdržavanja parka. — Obširne ponudbe poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod »Br. 756«. 3677

ŠMARJETNA GORA pri Kranju

Najprikladnejša pomladanska izletna točka. Že po dobri polurni hoji od postaje Kranj prispeš na vrh Šmarjetne gore, od koder se nudi izletniku najlepši razgled po vsej Gorenjski. Gostilna je z najboljšo pijačo, gorkimi in mrzlimi jedili dobro preskrbljena.

Za mnogobrojni obisk se priporočata

Matko in Mara Ambrož

3831

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili našega dobrega strica, gospoda

Ferda Križanca

na njegovi zadnji poti, ter vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev najprisrčnejša zahvala.

Najlepša hvala pa g. Bajdetu, plemenitemu prijatelju, za vse med boleznijo izkazane dobrote.

Bog plačaj! 3849

IVANKA PUSTOSLEMŠEK,
nečakinja.

3671

Žrebanje drž. razr. loterije

V. razred.

Dne 21. marca 1932 so bili izžrebani naslednji dobitki:

Din 5.000 št. 37.083, 65.387.
Din 3.000 št. 13.063.
Din 2.000 št. 10.888, 37.020, 65.327.
Din 1.000 št. 4.475, 5.950, 10.880, 13.039, 19.513, 19.539, 19.544, 31.112, 35.519, 35.582, 37.049, 37.087, 37.097, 42.507, 42.583, 45.732, 45.770, 51.588, 52.243, 52.297, 54.217, 54.293, 58.308, 58.352, 58.385, 62.203, 62.228, 65.339, 65.378, 69.436, 69.449, 69.473, 73.324, 80.245, 81.704, 84.482, 86.653, 86.662, 86.692, 86.697, 88.259, 88.297, 98.606, 98.662.

Za točnost številk zaradi telefonskega sprejemanja ne jamčimo. Žrebanje se bo vršilo vsak dan do 25. marca. Manjše dobitke bomo vedno objavljali naknadno. Onim, ki so bile srečke izžrebane za manjše dobitke, bomo na željo srečke zamenjali za neizžrebane, da bodo mogli nadaljevati igranje na visoke dobitke, to pa le, dokler bo kaj neizžrebanih sreč, ki jih je prav malo, na razpolago.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Trajno ondulacijo za 80 Din v salonu Hešik Ljubljana Šiška, Medvedova 38. Odprto ob nedeljah. 51-24

KLIŠEJE

VSEH VRST IZVRŠUJE

*

JUGOGRAFIKA

LJUBLJANA

Sv. PETRA NASIP 2

Mestni pogrebni zavod — Občina Ljubljana

Dr. Stanko Vurnik

kustos etnografskega muzeja

je dne 23. t. m. ob 2. uri zjutraj, previden s tolažili sv. vere, zapustil dolino solz.

Naj v miru počiva!

Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 24. marca 1932 ob 5. uri popoldne iz mrtvašnice Zavetišča Sv. Jožefa na Vidovdanski cesti.

V Ljubljani, dne 23. marca 1932.

MINKA, soproga — STANKO in MARJAN, otroka
MATEJ VURNIK, oče.

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Viničar
vešč vinogradstva, sadjarstva in vseh gospodarskih poslov, dobi takoj mesto. Prednost imajo oženjeni z odraslimi otroci. Ponudbe z letnimi spričevali na naslov: Dr. Žiga Spitzer, Zagreb, Kurelčeva ulica 3. 8737-1

Natakarico
poklicno, mlado in inteligentno išče boljši hotel v Srbiji. Znati mora hrvaško in nemško. Plača po dogovoru in sposobnosti, stanovanje, hrana, kurjava in razsvetljava. Obširne ponudbe s fotografijo na »Hotel Grand«, Negotin, Srbija. 8819-1

Perfektno kuharico
zanesljivo, pridno in pošteno, kot pomoč gospodinji od 7. ure zjutraj do večera, ali samo za dopoldne sprejme boljša družina. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 8876-1

Starejšo
samostojno gospo ali gospodično išče ravno tak gospod z malim sinčkom. Nemško pisane ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Wirtschafterin«. 8895-1

Vrtnarja
sprejmem takoj na deželo. Ponudbe z opisom dosedanjega službovanja in zahtevki na naslov, »Lesna« Ljubljana, poštni predal št. 314. 8896-1

Galvanizerja
sprejmemo takoj. Zahtevamo brezhibno poliranje in vsestransko prakso. Lutz, Ljubljana VII. 8847-1

Dekle
ki zna pospravljati sobe in je vajeno tudi kuhe, sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 8938-1

Brivskega pomočnika
dobrega delavca, za izpomaganje sprejme takoj brivski salon v Florijanski ulici 6. 8948-1

Pečar
(Offenschlager) naj se takoj zglasi v pekarni Požar v Mostah. 8949-1

Mladega šoferja
mehanika sprejme takoj tvrdka Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. 8952-1

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

ČAMERNIKOVA šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36. Prva oblastveno koncesijonirana. Prospekt 15 zastonj — pišite ponji. Učence sprejema vsak čas. 251

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Šofer in mesarski pomočnik
z večletno prakso, želi s 1. aprilom nameščenje — po možnosti v obeh navedenih poslih. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 8881-2

Dekle
pridno in pošteno, želi nameščenje kot sobarica ali dekle za vse. Vajena je tudi kuhe. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »St. 415«. 8900-2

Pošteno dekle
zelo marljivo, staro 19 let, išče službo kot pomoč gospodinji in k otroku. Naslov: Iv. Vučnik, Šenovo pri Rajhenburgu. 8953-2

Šofar
(nadvinčar) soliden, oženjen, z dobrimi spričevali, išče službo za takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 8947-2

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

2 osebna avtomobila in motor. kolo
vse v dobrem stanju naprodaj v Frančiškanski ul. št. 4, pritličje (skladišče). 8923-10

Motorno kolo
s prikolico, v dobrem stanju, z elektr. razsvetljavo 1000 ccm, ugodno naprodaj za 10.000 Din. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Motorno kolo«. 8929-10

Kolesa

za besedo. Oglasi socijalnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (11)

3 nova kolesa
nemške znamke, naprodaj za vsako ceno na Miklošičevi cesti 7/III — vhod poleg slaščičarne. 8958-11

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Na obroke
lahko kupite kar potrebujete skoraj v vseh večjih ljubljanskih trgovinah s posredovanjem Kreditne zadruge detajlnih trgovcev v Ljubljani. Trgovski dom, Gregorčičeva ulica 27 (pri banski palači). 5139-7

Brezplačno
Vam pošljemo prvih osemnajst nadaljevanj pretresljivega ljubavnega romana

»Most vzdihov«

ki ga je napisal sloviti pisatelj Zevaco. Pišite na upravo »Družinskega tednika Romana«. 8939-7

Prešo za seno
in večje količine sena ter slame kupujem, dostavljeno v Ljubljano (Bežigrad) Ponudbe na naslov: Kirbisch, Celje. 8942-7

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Dežnikarsko obrt
uvedeno, z lepo urejeno trgovino z dobrim prometom, v strogem centru večjega provincijalnega mesta ugodno prodam z vsem inventarjem, delavnico in trgovino. Na željo kupca tudi izdelano blago. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Štev. 33496«. 8740-6

Brezplačno
na poskušnjo pošljemo vsakomur prvovrsten »Rataco« nožič za britje. Posebne reklamne cene za preprodajalce. Pisati na naslov: »King«, Beograd, Rtanjska br. 3. 8930-6

Trgovsko opravo
za modno trgovino, kompletno ali posamezno prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 8885-6

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

169

Clayton ni vedel, da je prav temu glasu dolžnik za svoje življenje, niti ne, da je bil tisti, ki je tako grozno kričal, njegov rodni bratranec — pravi lord Greystoke. Opotekaje se je krenil spet v tisto smer, kjer je mislil, da mora biti koča. Temnilo se je. O Bog, ali mu je bilo poginiti sredi te zavratne noči?

Gospodinje!
Obrnite depresiji hrbet! — Z malim zneskom zamorete pri nas mnogo kupiti na ugodne obroke. Nepogrešljive gospodinjske predmete, garniture namiznih prtov, krasna darila za veliko noč, jedilni pribor, nogavice, brisače, kavne servise in drugo. Šapira, Dunajska cesta 36. 8955-6

Gospodinja
naroči z dopisnico zaboj za premog, za smeti, vodne klopi, mize, stole itd. pri **Albertu Černetu, mizarju v Zg. Šiški, pri remizi,** ki zna gospodinjam najbolj poceni in dobro postreči. 385/6-II

Čevlji na obroke
»Tempo«. Gledališka ulica 4 (nasproti gledališča). 114-6

Mizarji
Najcenejše in najboljše suholepljene vezane plošče (Sperplatten) dobite na skladišču tovarne »Ukod«, Sušak-Ljubljana, Dunajska c. 31 dvorišče. Pošilja se na deželo v vsaki množini. Zahtevajte cenik. 129-6

Metlarno
dobro vpeljano, z vsem inventarjem prodam takoj po zelo nizki ceni. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 8747-6

Starinsko orožje
naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 8936-6

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Šoferji, pozor!
Družabnika s 25.000 Din iščem k malo rabljenemu tovornemu avtomobilu in dobro vpeljanemu prevozništvu. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Velik zaslužek«. 8935-16

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Ugodna prilika za nakup!
Mlin in žaga v Sv. Petru
v Savinjski dolini, blizu državne ceste, s prvovrstno vodno močjo takoj naprodaj pod zelo ugodnimi pogoji. Pri mlinu, ki se nahaja v veliki enonadstr. stanovanjski hiši, je žaga venecijanka v najboljšem stanju, gospodarsko poslopje in 2 orala kulturne zemlje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8894-20

Enodružinsko hišo
z vrtom kupim takoj. Natančne ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »910«. 8910-20

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3 77

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Svetlo spalnico
dobro ohranjeno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8884-12

Pohištvo
za eno sobo poceni prodam Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 8899-12

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (13)

Damske plašče
za pomlad nudi že od 195 Din, otroške pa od 120 Din naprej F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29 Poseben oddelek za damsko konfekcijo. 7900-13

Rjava suknja
moška, popolnoma nova poceni naprodaj. Poizve se pri g. Maliču, Ljubljana, Slomškova ulica št. 1/III desno. 8922-13

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Gostilno
oddamo na račun ali v najem samo kavcije zmožnim reflektantom na Gorenjskem. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Osebna pravica«. 8817-19

Trgovina
modnega blaga, sredi mesta naprodaj z zalogo ali brez. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Bodočnost«. 8751-19

MALE OGLASE

za velikonočno „JUTRO“

ki bo izšlo

v 40.000 izvodni nakladi

že v soboto zjutraj,

sprejemamo samo še danes in jutri.

Lep lokal
z 2 izložbama, sredi mesta oddam proti odkupnini Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8883-19

Mlekarno
v prometnem kraju oddam zaradi preselitve. Dopise na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Mlekarna«. 8920-19

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (14) Trgovski oglasi 1 Din

Otroka
boljših staršev vzamem v dobro oskrbo. Mleko v hiši. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani. 8951-14

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Trgovski lokal
že mnogo let obstoječ, na zelo prometnem kraju oddam v najem. Stanovanje v hiši. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobor promet«. 8893-17

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Kanadske orehe
ter semena drugih gozdnih in lepotičnih dreves nudi »Suma«, Ljubljana, Dvorakova ulica 3. 8913-33

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Javorjeve deske
bele in suhe, debele od 2 do 10 cm, kupim takoj. Ponudbe z navedbo cene na naslov: Milan Horvat, Jesenice, Cerkvena ul. 4. 8876-15

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Enosob. stanovanje
podpritlično, s pritiklinami oddam v Zeleni jami — Prešernova ulica štev. 24. Vprašati v Pohlinovi ulici št. 2. 8777-21

Stanovanje
sobe, kuhinje in vrta oddam na Klančku št. 3 — Moste. 8902-21

Stanovanje
v I. nadstropju oddam za 350 Din v Šp. Šiški, Vodovodna cesta štev. 73. 8860-21

Lepo stanovanje
3 sob, kuhinje in pritiklin oddam za takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 8924-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Stanovanje
4—5 sob, komfortno, v centru, iščem za 1. avgust. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Moderno«. 8908-21a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Sostanovalko
sprejmem takoj. Nudim ji ugodno zelo dobro hrano ter vso oskrbo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 8855-23

Opremljeno sobo
veliko, svetlo in čisto, s posebnim vhodom, parketom in elektriko, v centru mesta oddam s 1. aprilom stalnemu boljšemu gospodu Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 8761-23

Svetlo sobo
lepo opremljeno oddam boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 8776-23

Sostanovalca
sprejmem v lepo, zračno in solnčno sobo, event. s hrano po zmerni ceni. Cesta v Rožno dolino 40, pritličje desno. 8888-23

Kletno sobo
krasno opremljeno ugodno oddam zakoncema ali gospodu v Einšpilerjevi ulici št. 25, Bežigrad. 8908-23

Gospodično
sprejmem po nizki ceni na stanovanje in dobro domačo hrano. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 8906-1

Opremljeno sobo
lepo, z balkonom in električno razsvetljavo takoj oddam 2 gospodoma na Poljanski cesti štev. 13/II levo. 8926-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8950-23

Opremljeno sobo
event. s hrano oddam s 1. aprilom blizu policije. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 8934-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Prazno sobo
s posebnim vhodom, v Šiški išče gospodična s 1. aprilom. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Svetla«. 8830-23/a

Sobico
iščem, ali grem kot sostanovalec k mirnemu gospodu. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »150«. 8875-23/a

Opremljeno sobo
separirano — s posebnim vhodom s stopnjic, ne vezano, išče starejši gospod Ponudbe pod značko »Pri tramvaju« na oglasni oddelek »Jutra«. 8851-23/a

Kam pa, kam?

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (18)

Vino čez ulico

Beli haložan	liter	7 Din
cviček	„	9 „
črno dalmat.	„	9 „
rizling	„	9 „
rdeč burgunder	„	13 „
muškat silvanec	„	13 „
Ia sadjevec	„	4 „

praško šunko
razno salamo, sir, konzerve, sardine, slive, rozine, razno žganje, likerje in desert. vina ima najceneje **S. J. Jeraj v Ljubljani, Sv. Petra cesta štev. 38.** 8947-18

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

Grafolog
sem in vsi vedo, da je moje delo res dobro. Tudi Vi potrebujete analizo Vaše pisave! Služila Vam bo vedno! Priložite 3 Din v znamkah! Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Ia grafolog«. 8811-24

Vsaka dama
naj uporablja za vzdrževanje svoje lepote: »Opera« kremo, »Opera« puder in »Opera« Eau de Cologne. To so danes najbolj priznani kozmetični preparati, ki se dobijo v parfumeriji Uran, Ljubljana, Mestni trg štev. 11. 8937-24

Hladna!
Cel večer sem mežikal tja v tisto peč, pa Vas nisem videl. — Pridite nocoj k »Sestici« ob 9. uri. Čaka kapelnik. 8849-24

Tonko!
Vesele praznike Ti želi Zane! 8931-24

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Kratek klavir
dobro ohranjen poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 8583-26

Gostilničarji in restavraterji
Zelo ugodno prodam skorov nov večji gramofon, najmodernejše oblike, lep in močan glas, s 30 ploščami. Ponudbe na naslov Marijo Miklavčič, vila Erjavec, Stična. 8891-26

Kovčeg-gramofon
prima, poceni naprodaj na Miklošičevi cesti 7/III — vhod poleg slaščičarne. 8960-26

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Jahalnega konja
kupi Matko Maretič, Ljubljana, Gosposvetska c. 5 8856-27

Zgubljen zajček
Kdor ga je dobil se naproša, da ga proti nagradi vrne v Hrenovi ulici 16. 8901-28

Bel pes s črno liso
se je izgubil. Proti nagradi ga je oddati Cesta na Rožnik 41. 8917-27

Lovski pes
(nemški kratkodlakar) z znamko 468, z rano na zadnjem levem stegnu, rujave barve (tigrast) se je izgubil. Proti nagradi ga je oddati na naslov: Ing. Hanno Luckmann, Ljubljana, Karlovška cesta 18. 8915-27

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Mizarji!
Kdor misli kupiti priročen in praktičen stroj, naj obišče le tvrdko Peter Angelo, Ljubljana, Dvorakova 6 (Gospodarska zveza). — Zahtevajte ponudbo ali brezplačen obisk inženjerja. 129-29

Kupim stroj
za izdelavo cementnih dvozareznih strešnikov, malo rabljen in dobro ohranjen Ponudbe z navedbo cene in število modelov na naslov: Janko Erjavec, trgovina dvokoles in motorjev, Stična. 8892-29

Nov motor
še nerabljen, 6 HP, ki porabi 2 l bencina na 100 km z Boschovo elektr. razsvetljavo prodam za Din 14.250. Janko Erjavec, trgovina dvokoles in motorjev, Stična. 8892-29

Šivalni stroj
popolnoma nov za 1300 Din naprodaj na Miklošičevi cesti 7/III, vhod poleg slaščičarne. 8959-29

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Fotoamaterska dela
kakor tudi vsa strokovna dela naredi do sedaj naj bolje in najceneje fotograf **Joško ŠMUC, Wolfova 12** in specijalna foto-trgovina **A. Šmuc, Marijin trg št. 8** vogal Wolfove ul. 1. 31

Slamniki in popravila
najmoderneje in najceneje v salonu v Florijanski ul. št. 6. 8951-30

Franc Fujan
splošno krovstvo
Ljubljana, Galjevica št. 9
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. — Proračuni in popravilo starih streh. 8867-30

Za pirhe
ovratne rute, fino vezene po 55 Din, robčki svilenj in batist vezeni, razni predtiskani prtiči, Breda robčki po 2 Din. Matek & Mikeš, Ljubljana — poleg hotela Strukelj. 8957-30

Informacije

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Preklic
Podpisana obžalujem vse, kar sem neresničnega govorila o g. Edvardu Petan, šoferju v Kočevju, in se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega pregona. Kočevje, dne 7. februarja 1932. — Stefanija Zagar, strojnikova žena in pos. v Kočevju. 8897-31

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Telefon 2059

PREMOG suha drva
POGAČNIK
Bohoričeva ulica št. 5

Razpis
Središnji ured za osiguranje radnika u Zagrebu razpisuje ofert. licitaciju **za gvoždjarske i električar. radove**
za zgradbu Okružnog Ureda u Beogradu, koja će se držati, i to za gvoždjarske radove na dan 10. aprila t. g., a za električarske na dan 20. aprila t. g. kod Gradjevne Uprave u Beogradu, Milorada Draškovića ul. br. 9/I — gde se mogu dobiti sve podloge i upute za ovaj raspis. 8878-37

Telef. št. **2951**
Tvrdka
Iv. Schumi
Dolenjska cesta, nudi lepa suha drva in prvovrsten premog

ki krepi in zdravi
ŽELODEC
edini proizvajalec
LOVRO SEBENIK
Ljubljana VII.

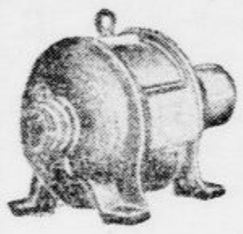

Elektrotehnično podjetje
Karol Florjančič
CELJE

IMA na zalogi vsakovrstne **radioaparate** proizvodov: Eumig, Kapsch, Radione itd.

IZVRŠUJE električne **inštalacije** za **luč in pogon** in popravila **likalnikov** ter drugih električnih aparatov.

ZALOGA električnih motorjev, števcev, žarnic, svetilnih teles in drugega materijala za električne napeljave, telefonov in zvoncev.

PRORAČUN na željo brezplačno.

Dobro blago! **Solidne cene!**
3524

OBLASTNO DOVOLJENA RAZPRODAJA NA VELIKO

ZALOGA KRAVAT

samoveznic, blaga za izdelavo istih, dodatkov itd. se vrši dnevno po jako ugodnih cenah, od prejšnje tvrdke »KRAVATA« družba z o. z. v Ljubljani, v lokalu Krojaška ulica 3 (Mestni trg). 3695

VABILO

na občni zbor

zadruge »Jugosport« r. z. z o. z. v Ljubljani

ki se bo vršil v četrtek, dne 31. marca 1932 ob 18. uri v posebni sobi gostilne »Pri Levu«, Gosposvetska cesta.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Dopolnilne volitve članov načelstva.
4. Dopolnilne volitve članov nadzorstva.
5. Slučajnosti.

3704

Gl. § 28. pravil je občni zbor sklepčen, ako je zastopana ena tretjina deležev. Ako pa ni toliko zastopanih, se vrši čez pol ure nov občni zbor z istim dnevnim redom, ki sklepa veljavno brez obzira na število zastopanih deležev. **ODBOR.**

Za Beograd zastopništva

SAMOPRODAJO

stroke: pijač alkoholnih in brezalkoholnih, življenjskih potrebščin in droge

prevzame že dolgo let odlično vpeljana solventna tvrdka z odgovarjajočimi skladiščnimi prostori kakor tudi z organizacijo za prodajo in dostavo z avtomobilom. — Prvovrstne reference. — Dopise nasloviti na Jugoslovensko Rudolf Mosse a. d. Beograd pošt pretinac 409 pod »Sistematski rad 138«.

Vinarna

Vegova ulica štev. 2

nudi prvovrstna dalmatinska in štajerska vina liter od 9 Din naprej. — Pletene butiljke, 2 litra, svetovno znani »Pelješac« Din 28 — pletene butiljke, 1 liter, svetovno znani »Pelješac« Din 15. 3846

†

Potrta neizmerne žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da mi je umrla moja ljubljena mama, gospa

FANI BERNARD

Pogreb nepozabne mi pokojnice bo v četrtek, dne 24. marca 1932 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Kralja Petra cesta 22, na mestno pokopališče na Jesenicah.

Jesenice, dne 23. marca 1932. 3846

ŠTEFI LUIN in SORODNIKI.

Naš denar naj ostane doma!

NOSITE TUDI VI LE

čevlje

ZNAMKE

JARA

Zaradi trpežnosti, elegance in nizke cene je naš čevelj nenadkriljiv domač izdelek.

Odklanjajte tuje ceneno blago, ki žuli Vaše noge, še bolj pa Vaše žepe. 3705

Obisk v naši prodajalni popolnoma neobvezen.

PRODAJALNA
LJUBLJANA
SV. PETRA CESTA ŠTEV. 20

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.